Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . $2.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50.000 Readers.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 162. — ŠTEV. 162. NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 12, 1916. — SREDA, 12. JULIJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Angleži so končno vendar zavzeli Contalmaison.

ANGLEŽI SO IMELI PRECEJŠEN USPEH. — NJIHOVE IZGUBE SO VELIKE; ZLASTI ČASTNIKOV VELIKO PADE. — V ZADNJIH BOJIH SO ZAPLENILI VELIKO NEMŠKEGA VOJNEGA MATERIJALA IN ZAJELI 7,500 MOŽ. — BOJI PRED VERDUNOM SE NADALJUJEJO; NEMCI SO IMELI NA DESNEM BREGU REKE MEUSE NEKOLIKO USPEHA, SICER JE PA POLOŽAJ NEIZPREMENJEN.

London, Anglija, 11. julija. — Angleži so končno zavzeli mesto Contalmaison, za katerega so se vršili že tako strahoviti boji.

Nemci vprizarjajo protinapade na novo zavzeto mesto, toda Angleži ga drže in vse nemške napade uspešno odbijajo.

Angleži imajo velike izgube. Danes izdan seznamek padlih častnikov kaže, da v teku sedajne ofenzive še ni padlo toliko častnikov kot ravno v preteklem dnevu; padlo jih je namreč triinsedemdeset.

Uradno poročilo angleškega vojnega urada, ki je bilo izdano ponoči, se glasi:

— Po desetdnevnih bojih smo zavzeli na 14,000 jardov dolgi fronti celo prvo sovražno črto.

Pri tem smo zaplenili 26 poljskih topov, eno protizračno puško, eno težko havbico ter vjeli 7,500 vojakov.

Popoldansko poročilo se glasi:

— Preteklo noč smo po daljšem bombardiranju zavzeli Contalmaison, pri čemer smo vjeli tudi 189 neranjenih vojakov, med katerim je bil tudi nek bataljonski poveljnik in štirje drugi častniki.

Pozneje so Nemci vprizorili hud protinapad, toda smo jih poslali nazaj z velikimi izgubami in Contalmaison je ostal v naših rokah.

Dalje proti vzhodu smo z naskokom zavzeli prvo črto pri gozdu Bois de Mametz; tako da je zdaj večjidelj gozda v naših rokah. Pri tem smo vjeli 296 vojakov, med njimi tudi tri častnike.

Hudi boji se nadaljujejo pri gozdu Trones.

9. julija se je vršilo v zraku več bojev, v katerih je bil uničen tudi en naš zrakoplov. Drugi so se vsi nepoškodovani vrnili, potem ko so povzročili sovražniku velike izgube oziroma poškodbe.

Pariz, Francija, 11. julija. — Danes ponoči je francoski vojni urad izdal sledeče poročilo:

— Na obeh straneh reke Somme je bilo skoro mirno; le majhni boji so se vršili med posameznimi oddelki.

Na desnem bregu reke Meuse, pred Verdunom, so Nemci vprizorili danes zjutraj hud napad na naše postojanke pri Fleury, gozdu Vaux, Chapitre in Chenois.

Po hudem boju, v katerem so imeli sovražniki ogromne izgube, so zavzeli par naših postojank pri Damloupu.

Bombardiranje se je vršilo malone na celi fronti na desnem bregu.

Na levem bregu ni bilo bojev, razven bombardiranja. Tam je položaj neizpremenjen.

Popoldansko poročilo je:

— V Somme dolini miruje. Tekom zadnjih dveh dni smo vjeli 1,300 nemških vojakov.

London, Anglija, 11. julija. — Uradno belgijsko poročilo se glasi:

— V okolici Peruyse je bilo več artilerijskih bojev, v katerih smo zavzeli Nemcem par postojank.

Očividno je, da so nemške moči zelo oslabljene.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Nemško uradno poročilo pravi:

— Med rekama Ancre in Somme so Angleži večkrat z vsemi silami napadali. Na obeh straneh Bapaume-Albert ceste smo odbili več angleških vojakov ter jih poslali v njihove zakope z velikimi izgubami.

Vzhodno od te poti se nadaljujejo hudi boji; Angleži se na vso moč in z največjo trmoglavostjo zoperstavljajo našemu ognju.

Sovražnik je tekom dne večkrat ponovil napade pri gozdu Trones; ob teh prilikah je izgubil 110 vojakov.

Francoski vojaki-črnci so vprizorili na naše postojanke pri La Moisonette višini besen napad, katerim se jim pa ni posrečil, ker je bil naš ogenj hujši od njihovega.

Več bojev se je vršilo pred Verdunom, ki so se končali v naš prilog; zlasti lepe uspehe smo imeli pri Damloupu.

Tudi včerajšnji dan ni minil brez zračnih bojev. Naše protizračne baterije so izstrelile z zraka en angleški zrakoplov.

London, Anglija, 11. julija. — Ko je prišla vest, da je padel Contalmaison, je zavladalo v vseh krogih veliko veselje. Vsak je prepričan, da bo imela zavezniška ofenziva uspeh, kakršnega si vsi žele; v tem jih še najbolj podpira kritični položaj, v katerim se nahajajo Nemci na vzhodni fronti.

Lahi imajo smolo.

Italjani so osvojili nekaj pozicij pri Monte Corno, toda so jim jih Avstrijci nazaj vzeli.

Rim, Italija, 11. julija. — (Preko Londona). — Pritiskanje italijanskih čet na tirolski fronti je imelo ta uspeh, da so morali Avstrijci svoje čete na italijanski fronti ojačiti, vsled česar jih bodo morali manj poslati na vzhodno fronto, kjer jih tudi krvavo potrebujejo; tako se glasi uradno poročilo. — Italijanska ofenziva se nadaljuje.

Poročilo sledi:

Ker je postala naša ofenziva na tirolski in soški fronti za sovražnika zelo opasna, so morali Avstrijci poslati na našo fronto več onih čet, ki so jih nameravali poslati na rusko fronto.

Svoje čete so Avstrijci ojačili z velikim delom tretjega kora in šesto, dvaindvajseto in osemdvajseto divizijo; dalje se pa nahaja na potu tudi 187. regiment črnovojnikov.

Včeraj so se vršili hudi boji v Adiža dolini.

Na fronti pri Pasubio smo osvojili pozicijo severno od Monte Corno, toda pozneje je sovražnik vprizoril hud proti napad ter zavzel nekatere pozicije nazaj. — Ob tej priliki smo vjeli 34 avstrijskih vojakov.

Na soiški fronti je bilo dolgotrajno bombardiranje, toda položaj je tak kot je bil včeraj.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — (Brezžično preko Sayville). — Uradno avstro-ogrsko poročilo se glasi, da se je na italijanski fronti vršilo pretekli dan več hudih bojev.

Monte Corno so Lahi osvojili, toda pozneje so jim jo Avstrijci nazaj vzeli ter vjeli 455 italijanskih vojakov. Dalje se je tudi ponesrečil nek napad na Monte Interotto.

Avstrijski zrakoplovci so vrgli več bomb na italijanske naprave in postojanke.

Angleški parnik potopljen.

London, Anglija, 11. julija. — Lloydova agentura poroča, da je angleški parnik "Kara" zadel na podmorsko mino in se potopil.

Pozor pošiljatelji denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljatve do preklica le pod pogojem, DA SE VSLED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120....	16.80
10....	1.60	130....	18.20
15....	2.30	140....	19.60
20....	3.00	150....	21.00
25....	3.70	160....	22.40
30....	4.40	170....	23.80
35....	5.10	180....	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250....	35.00
55....	7.85	300....	42.00
60....	8.55	350....	49.00
65....	9.25	400....	56.00
70....	9.95	450....	63.00
75....	10.65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12.05	700....	98.00
90....	12.75	800....	112.00
100....	14.00	900....	126.00
110....	15.40	1000....	139.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda še večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Vroči boji ob celi rusko-nemški fronti.

Na Sedmograško je dospelo šestdesettisoč avstrijskih in ogrskih domobrancev. — Sto vlakov.

JETNIKI.

Ruske čete so bile poražene ob reki Stohod. — Rusi so začeli prodirati proti Kovlu.

Petrograd, Rusija, 11. julija. — Vrhovno poveljstvo ruske armade razglaša:

Na obeh bregovih reke Stohod se boji neprestano nadaljujejo. — Sovražnik je dobil velika ojačanja in razpolaga z velikansko množino municije.

Na fronti med Briazo in Moldavo smo zadnji čas precej napredovali in zavzeli severozapadno od Kimpolunga več močnih sovražniških postojank. — Sovražnik se v divjem begu umika.

Sovražni letalci so vrgli na postajo v Zamirju kakih šestdeset bomb.

Na ostalih frontah se ni ničesar posebnega pripetilo.

Bern, Švica, 11. julija. — Zadnje dni se je peljalo skozi madžarsko mesto Temešvar kakih sto vojaških vlakov. Na njih se je peljalo šestdesettisoč avstrijskih in ogrskih domobrancev, ki so se udeležili okupacije Srbije in Črnegore. — Vsi nemški častniki, ki so poveljevali raznim bolgarskim oddelkom, so odpoklicani.

Petrograd, Rusija, 11. julija. — Od začetka Brusilove ofenzive pa do včerajšnjega dne so vjeli Rusi 5620 avstriških ni nemških častnikov ter 266,000 avstrijskih in nemških vojakov. V istem času so zaplenili tudi 312 topov in 866 strojnih pušk.

Dunaj, Avstrija, 11. julija. — Avstrijski generalni štab poroča: Pri Čermoču, zapadno od Črnovic smo odbili vse ruske napade.

Pri Sokulu so vrizorili Rusi splošen napad, ki se jim je pa popolnoma izjalovil.

Pri Guleviču so se morali Rusi z velikimi izgubami umakniti.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Na vzhodnem bojišču so si Rusi na vse načine prizadevali, da bi prodrli do Kovla, toda general Linsingen je vstavil njihovo ofenzivno prodiranje pri Stohodu. — Nemci so njihov centrum popolnoma razkropili.

Najprej se je začel umikati centrum, za njim pa desno in levo krilo.

Bitka, ki se je vnela ob obeh bregovih reke Stohod, se še vedno nadaljuje.

Novica, ki je dospela iz Petrograda, da Rusi ogrožajo Pinsk, je čisto navadna izmišljotina.

V vzhodnem delu Galimije se ni situacija čisto nič ipremenila. Med ruskimi četami in četami generala Bothmera se vrše čisto malenkostni artilerijski spopadi.

Pri Hulevicah so vjele čete generala Linsingena sedemsto ruskih vojakov in zaplenile precej vojnega materijala.

Ko so začele ruske čete pri Sokulu bežati, je streljala nanje njihova lastna artilerija.

Petrograd, Rusija, 11. julija. — Čete, ki so prodirale proti Kovlu, so se morale nekoliko umakniti, ker so naletele na veliko sovražniško premoč. — Izgub niso imele nobenih.

Pri Stohodu je dobil sovražnik nekaj ojačenj, pa kljub temu ne more ničesar doseči.

Ruski poštni parnik torpediran.

Petrograd, Rusija, 11. julija. — Uradno se danes naznanja, da je nek sovražni podmorski čoln torpediral v Črnem morju neko rusko poštno ladjo. — Kako je z moštvom, ni znano.

Rusi so vjeli dva parnika.

London, Anglija, 11. julija. — Glasom zanesljivega poročila iz Stockholma, so Rusi vjeli dva nemška parnika — "Lissabon" in "Worms".

Parnika so odpeljali v neko finsko pristanišče.

Še 32 otrok je umrlo.

Izgleda, da bolezen ni še popolnoma nič omejena, temveč se še vedno bolj širi.

Kot kažejo zadnji prijavi novih slučajev otroške paralize, ki jih je dobil zdravstveni department, se bolezni še ni popolnoma nič omejilo, temveč se ravno nasprotno vedno bolj širi.

V New Yorku in okolici se je včeraj pojavila 195 novih slučajev, 32 jih je pa umrlo.

Dr. Haven Emerson, newyorški zdravstveni komišner, je imel včeraj dopoldne z županom Mitchelom daljše posvetovanje, pri katerem so bili navzoči tudi vsi drugi mestni uradniki in nekateri zdravniki, ki so zdaj s tem zaposleni.

Dr. Emerson je tudi omenil, da je od marca do maja bilo 600 do 900 slučajev ošpic, med temi je bilo od 20 do 50 odstotkov smrtnih slučajev. Dr. Emerson pravi, da je to število nenavadno visoko.

Mestni uradniki so včeraj cel dan hodili po mestu, zlasti po Brooklynu, in preiskovali različna dvorišča, kleti itd., kjer se mude otroci. Kaznovanh je bilo nad 800 oseb.

Tekom včerajšnjega dne so zaprli tudi petdeset prodajalen sladoleda (ice cream), ker niso odgovarjali sanitaričnim naredbam.

Newark, N. Y., 11. julija. — V tem mestu se je zadnji čas tudi pojavljalo več slučajev otroške paralize; danes so celo trije umrli.

Washington, D. C., 11. julija. — Tajnik McAdoo je danes pozval kongres, da bi privolil $135,000 zdravstvenemu departmentu za boj proti paralizi.

Predsednik Wilson je danes podpisal dovoljenje, da se sme bolnišnice na Ellis Islandu lahko rabiti za otroke, ki so oboleli na paralizi.

Zastopnik Siegel je predlagal v kongresu, da se predsednika Wilsona pooblasti, da bo dal onemu, ki bo znašel sredstvo proti mrtvoudnosti, zlato medajo in $100,000.

Bolgari nočejo v Galicijo.

Rim, Italija, 11. julija. — Nemški cesar je pozval bolgarskega carja Ferdinanda, da bi poslal svoje čete v Galicijo in na italijansko fronto, toda car je Viljema zavrnil, češ, da ne bo poslal. — Tako se glasi poročilo iz Ženeve.

Nemški cesar je storil svoj poziv potom avstro-nemške delegacije, ki je prišla v Sofijo v nedeljo.

Bolgarski diplomati so mnenja, da bodo svoje čete brez dvoma v najkrajšem času doma rabili, kajti velika nevarnost je, da bo tudi Rumunija stopila na stran Zaveze, ako bodo le Rusi in drugi zavezniki dobro napredovali.

Bolgari so tudi izjavili, da je nevarnost, da bodo tudi zavezniki vdarili iz Soluna.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREZŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljatve dospejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traje tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezžičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: **pošlje naj se po brezžičnem brzojavu.**

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj mislijo zavezniki o podm. čolnu "Deutschland".

FRANCOZI IN ANGLEŽI POSKUŠAJO DOKAZATI, DA JE "DEUTSCHLAND" BOJNA LADJA, KLJUB TEMU, DA SE JO JE ENKRAT UPORABILO V TRGOVSKE SVRHE. — NEMČIJA JE IZPREMENILA ŽE VELIKO TRGOVSKIH LADIJ V POMOŽNE KRIŽARKE. — IZID PREISKAVE. — ZNAČILNE ODREDBE. — KAKŠNO STALIŠČE BO ZAVZELA VLADA ZDRUŽENIH DRŽAV. — EKSPORT GUMIJA.

Washington, D. C., 11. julija. — Člani tukajšnjega angleškega in francoskega poslaništva ne vedo, kaj bi počeli, samo da bi preprečili nemškemu podmorskemu čolnu "Deutschlandu" povratek v Nemčijo. Pravijo, da je podmorski čoln pravzaprav bojna ladja, akoravno ni oborožena in je pripeljala sem samo blago.

Zavezniki stoje na stališču, da je vsak podmorski čoln bojna ladja. Večkrat se je že pripetilo, da je Nemčija sredi morja izpremenila kako svojo trgovsko ladijo v bojno, vsled česar se je bati, da bi istega ne storila tudi s tem podmorskim čolnom.

Nadalje pravijo, da zavezniške bojne ladije ne morejo podmorskega čolna vstaviti in ga preiskati in zato ga lahko uničijo, ako ga zasledijo.

Danes bosta šla angleški in francoski poslanik k ameriškemu državnemu tajniku in ga prosila, da naj posveti tej zadevi vso svojo pažnjo.

Kaj lahko se namreč pripeti, da bi se podmorski čoln na povratku oborožil in potopil par zavezniških trgovskih ladij, vsled česar bi imela tudi Amerika veliko škodo.

Kakšno stališče bo zavzel državni department, dozdaj še ni znano. Ve se le toliko, da smatra ameriška vlada "Deutschland" kot trgovsko ladjo.

Mornariški izvedenec kapitan Hughes je podmorski čoln natančno preiskal in poslal svoje poročilo državnemu zakladničarju, ki ga je zatem izročil državnemu departmentu.

V tozadevnemu poročilu je omenjeno, da je podmorski čoln "Deutschland" trgovska ladja ter da je na visokem morju skoraj ni mogoče izpremeniti v bojno. Kdor bi hotel to napraviti, bi moral podmorski čoln popolnoma predrugačiti.

Polk, ki nadomestuje državnega tajnika, je izjavil, da je s poročilom popolnoma zadovoljen in da najbrže ne bo uvajal nobenih novih preiskav.

S tem, da so pripoznali podmorski čoln kot trgovsko ladjo, se bo moštvo lahko neovirano gibalo, in kapitan bo lahko tedaj odplul, ko se mu bo zljubilo.

Po mednarodnem pravu bo imel podmorski čoln vse privilegije trgovske ladje. Na čolnu ni nobenega prostora, kamor bi se lahko postavilo top. Pri preiskavi niso našli nobenega sledu o municiji, oziroma o kakem drugem vojnem materialu.

Ko se je dognalo, da bo vzel "Deutschland" seboj veliko zalogo surovega gumija, je vložilo angleško poslaništvo oster protest, češ, da dopušča angleška vlada amereškim trgovcem samo pod tem pogojem izvažati iz angleških kolonij gumij, da ga niti najmanjše množine ne prodajo Nemčiji in Avstriji.

Državni department je odvrnil na protest, da kljub tej odredbi vlada ne more prepovedati izvažati gumij v Nemčijo.

Enako je tudi z nikljem, katerega importirajo večinoma iz Kanade.

Danes se je pripeljal sem prvi častnik podmorskega čolna "Deutschlanda" in prinesel poslaniku Bernstorfu tri žaklje pisem in važnih listin. Poslanik je častnika izvanredno prijazno sprejel. Rekel je, da ga zelo veseli, ker ni imel angleški cenzor časti pregledati njegove pošte.

Baltimore, Md., 11. julija. — Danes se je podalo na nemški podmorski čoln nekaj ameriških pomorskih častnikov pod poveljstvom kapitana Hughesa. Ker ni bil kapitan Koenig navzoč, jim je razkazal vse podrobnosti mornariški superintendent severonemškega Lloyda.

Kapitan Hughes ni hotel ničesar povedati o izidu preiskave, pač je pa namignil, da bo "Deutschland" klasificiran kot trgovska ladja.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Nek ameriški časnikarski poročevalec zatrjuje, da je zavladalo v Nemčiji zelo veliko presenečenje, ker se je izvedelo, da je skoraj vse ameriško časopisje, že pred par tedni naznanilo prihod nemškega podmorskega čolna. Oblasti si na vse mogoče načine prizadevajo izslediti osebo, ki je izdala to skrivnost.

Dotični časnikarski poročevalec je tudi izvedel, da bo Nemčija v najkrajšem času poslala še 25 podmorskih čolnov v Severno Ameriko, Južno Ameriko in v Španijo.

Nemci hočejo s tem prisiliti Anglijo, da bo začela s svojimi bojnimi ladjami zasledovati na visokem morju nemške podmorske čolne ter opustila blokado nemške obali. Ako Angleži ne bodo tega hoteli, bodo morali mirno gledati, kako bodo nemški podmorski čolni prevažali blago.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and Published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York ... 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.55
" " " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Rusi in Madžari.

Že pred vojno, posebno pa med vojno, se je neštetokrat izkazalo, da imajo v Avstro-Ogrski glavno besedo Madžari.

Ogrska noče imeti nikoli izgube, ampak poskrbi, da ima vedno dobiček.

Vso ogrsko politiko vodi par baronov in grofov, katerim načeljuje grof Tisza.

Ako v Avstriji kaj sklenejo, kar ni za Ogre prav posebno dobro, se takoj oglase vodilni ogrski krogi, da je Ogrska pravzaprav čisto samostojna država, in da nima nikdo pravice, vtikati se v njene zadeve.

Kakorhitro pa pričakujejo Madžari od Avstrije kaj dobička, začno izjavljati, da se med Avstrijo in Madžarsko ne sme delati nikake razlike, ter da morajo biti dobička, ki ga ima Avstrija, tudi oni v polni meri deležni.

Dokler ne preti njihovi deželi nobena nevarnost, se širokoustijo in pripisujejo vse avstrijske zmage svojim vojakom.

Kakorhitro pa hoče ruski stric pogledati preko Karpatov, kriče na vse pretege, da naj vlada sklene mir, češ, da so Madžari silno miroljuben narod, ki ni nikoli hrepenel po vojni.

Ko je bil Rus vprvič v Karpatih, so poslali takoj k nemškemu cesarju posebno deputacijo s prošnjo, da naj jih reši.

Nemčija, ki je bila takrat na veliko boljšem stališču kot je danes, je bolj vsled svojih kot pa madžarskih interesov ugodila njihovi prošnji. — Rusi so se umaknili, Madžari so se pa postavljali, da so jih oni pognali v beg.

Začetkom splošnega pohoda v Srbijo, se je ogrski parlament na vse mogoče načine protivil odredbam, da naj se pošlje v Srbijo toliko in toliko ogrskih polkov.

Umevno, je, da je vlada poslancem deloma ugodila. — Prišli so Nemci, Avstrijci in Bolgari ter zavzeli s silnimi žrtvami tekom nekaj dni vso Srbijo.

Ko je bilo vse urejeno in vse pomirjeno, so prišli Madžari, češ, pomirjena in zasedena Srbija mora biti naša operacijska baza.

Zdaj so že v Belemgradu šole, v katerih se poučuje srbsko deco v blaženi madžarščini. Ulice imajo madžarske napise, uradni jezik je bolj madžarski kakor pa nemški. Umevno je, da srbščina niti v poštev ne pride.

Mažar samo čaka in pazi na ugodno priliko. Kakorhitro se mu ponudi, jo temeljito in brezobzirno izrabi.

Zgodovina zadnjih dveh let se na čudežen način ponavlja.

Rusi so zopet pred Karpati, Madžari zopet prosijo pomoči in kriče, da so izdani in da niso marali vojne.

Zdaj v tem času jim ne more več pomagati Nemec, ker ima dovolj dela pri Verdunu.

Njihova rešitev bo, če Rus omaga. Ako bo vstrajal in dosegel svoj cilj, jim bo slaba predla.

Madžari bodo imeli priliko pobližje se seznaniti se krvnimi brati onega nesrečnega slovaškega naroda, katerega so s takimi nesramnimi in nedopustnimi sredstvi zatirali.

Ako se zdaj posreči priti Rusom v Karpatsko pogorje, jih odtam ne bo mogla zlepa pregnati ne avstrijska in ne nemška sila.

Kako bi bilo Madžarom pri srcu, ako bi si Rus izbral del Severne Ogrske za svojo operacijsko bazo?

Kljub temu, da Rusom ni veliko mar za razširjenje svoje države, bi jih Slovaki pozdravili z navdušenjem in veseljem. — Pod katerimkoli gospodarjem jim bo boljše, kot jim je pod Mažarom.

Zadnje dni so se vršili v ogrski poslanski zbornici veliki nemiri.

Vladni klapec Tisza je brezuspešno poskušal pomiriti razburjene člane opozicije. — Madžari so postali naenkrat najbolj pošten in človekljuben narod na svetu ter so slovesno izjavili, da nočejo vojne ter da je nikdar niso hoteli.

To spoznanje jih je zato navdalo, ker je Rus že v Kimpolungu in steguje svoje roke preko Karpatov.

Morda so vroče molitve ubogega slovaškega naroda izprosile pri Bogu maščevanje, morda je usoda odredila, da bo največji zatiralec najbolj ponižan in kaznovan?

—k.

Dopisi.

New York, N. Y. — Društvo "Orel" št. 90 J. S. K. J. vabi vse greaternewyorške rojake in rojakinje, da se vdeleže veselice, katero priredimo 16. julija v August Bach's Sängerhalle, 93—4th St., Woodside, Long Island. Vstopnina je za osebo 10¢. Sviral bo znan orkester Alberta Fuchsa. Začetek ob 1. uri popoldne. Žrebalo se bo krasen dobitek, dalje bomo imeli srečolov in keglanje za cash dobitke. Pekli bomo tudi jagnje. Za mnogobrojni obisk se najvljudnejše priporočamo. — Naznanjamo tudi, da bomo v kratkem priredili še en piknik, ki bo v korist nove slovenske newyorške cerkve. — Odbor "Orla". — Opomba: Ako stanujete v New Yorku, vzemite na Queensboro mostu, na 59. ulici, "Corona" karo ter se potem peljite do 4. ulice v Woodside. Kara se vstavi prav tik goriomenjene dvorane. Lahko pa pride tudi s Pennsylvania železnico iz 34. ulice; v tem slučaju se peljite do postaje Woodside. — Ako stanujete v Brooklynu, vzemite pa "Crosstown" karo do mostu (kanala); na oni strani mostu vzemite pa "Shutle" karo, s katere pri Queensboro mostu izstopite in vzamete "Corona" karo, katera vas prepelje na zaželjeno mesto.

Chisholm, Minn. — V dolžnost si štejem sporočiti slovenski javnosti v Ameriki o dogodkih, ki se zdaj vrše v Minnesoti, ki so zelo velike važnosti za delavce. Znano je že, da je tu izbruhnila stavka. V to smo bili delavci v Mesabe Range primorani, kajti imeli smo toliko pravice do svobode in dostojnega življenja kot pes v cerkvi. Neznosno je bilo, kaj so počenjali tukajšnji "bosi". Nek tak "bos" je odslovil delavca, ker ga ni hotel častit. Rojake opozarjem, da ne hodijo sem za delom, ker tukaj bo najbrže dolg boj med delavstvom in kapitalizmom. Dne 25. junija smo imeli velike demonstracije; stavkarji smo priredili veliko parado, vdeležilo se je nas nad deset tisoč, in smo korakali proti Hibbingu. Dne 2. julija smo imeli zopet pohod, kateremu je bila na čelu slovenska godba in rojak J. Vesel na konju; on se ni vstrašil policije, temveč je nam bil pripravljen načelovati. Štrajkarje pozivljam, da se držimo složno, da bo naša zmaga. S skebi bomo pa že obračunali; za danes še zamolčim njihova imena. Pozdrav vsem stavkarjem v Minnesoti! — Stavkar.

Angleški patrolni parniki potopljeni v Jadranskem morju.

Berlin, Nemčija, 11. julija. — Avstrijska admiraliteta je izdala sledeče poročilo:

Naša križarka "Novara" je v Jadranskem morju srečala pet patrolnih parnikov, ki jih je pričela takoj obstreljevati, vsled česar so pričeli goreti in se nato potopili.

"Novara" je rešila le devet sovražnih mornarjev.

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah.

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Ameriški vojaki v Mehiki berejo pisma, ki so jih dobili iz domovine.

J. S. K. J.

Čas teče in konvencija J. S. K. Jednote se bliža.

Moje mnenje bi bilo, da bi centralizacija ostala, iz vzroka, katerega so že drugi člani omenili v svojih člankih.

Delegate opozarjam, da na konvenciji dobro debatirajo glede združitve vseh slovenskih Jednot in Zvez.

Tu pri nas imamo štiri društva in imamo toraj štiri tajnike, katere moramo plačevati. Ako bi se Jednote in Zveze združile, bi imeli samo eno društvo in enega tajnika.

Dalje prosim vse glavne uradnike slovenskih Jednot in Zvez, da se kaj izrazijo. Kolikor je meni znano, se dozdaj še ni nihče oglasil.

To je moje mnenje.

Ivan Arh,
zastopnik dr. sv. Alojzija št. 13,
Whitney, Pa.

Ekonomični načrti zaveznikov in Zdr. države.

Senatorja Stone in Lodge pozivljata vlado Združenih držav, da se zanima za "vojno po vojni".

Washington, D. C., 11. julija. — Senator William J. Stone iz Missourija, ki je predsednik senatnega komiteja za inozemske odnošaje, je včeraj pričel v senatu z debato o mogočem vplivu zadnje ekonomične konference zavezniških sil v Parizu na trgovino Združenih držav, kakor tudi drugih republik na ameriškem kontinentu.

Ko se je pričela debata, je državni department takoj poslal v senat uradno poročilo pariške konference, ki bo v kratkem času prišlo tudi v širšo javnost.

Debata se je pričela, ko je bila na vrsti predloga za izboljšanje poljedelstva.

Senator Stone je rekel, da ta točka sicer ni v nikaki zvezi s poljedelsko predlogo, vendar je potrebno, da se vlada Združenih držav zanima zanjo.

Pred par dnevi je senator Stone predlagal v svojem komiteju, da bi se sestavilo resolucijo in jo poslalo predsedniku Wilsonu, s katero bi se ga pozvalo, da bi dal zbornici, kakor tudi širši javnosti vse informacije, ki se tičejo "vojne po vojni", katero so sklenili zavezniki po končani krvavi vojni napovedati Nemčiji.

Stone je rekel, da je potrebno, da se razjasni in dogovori glede stališča, katerega bodo, oziroma katerega bi lahko Združene države zavzemale po končani vojni v svetovni trgovini.

V svojem govoru je vlado in senat opozoril, da se lahko zgodi, v slučaju, da pride Nemčija iz vojne kot zmagalka, da bi Nemčija in njene zaveznice — Avstro-Ogrska itd. —, ki imajo blizu 160 miljonov prebivalcev, sklenile kako carinsko unijo s Švico, Nizozemsko, Škandinavijo in nekaterimi drugimi državicami.

V slučaju pa, da zmagajo zavezniki — pravi senator Stone — pa tudi vemo, kaj se bo zgodilo, kajti zavezniki so že naznanili, kak značaj ima njihova politika.

O celi zadevi se je že na dolgo in na široko razpravljalo v zavezniških parlamentih, vsled česar je popolnoma razumljivo, da so bile zavezniške ekonomične konference in teh konferenc sklepi le v korist zavezniških držav; in mogoče je da niso v akordih ameriških interesov.

"Glavni namen zaveznikov", je rekel senator Stone, "je pričeti s trgovsko vojno napram Nemčiji, potem ko bo Nemčija premagana v sedajni vojni.

"Dozdaj sicer še nisem dobil nikakega gotovega dejstva, da bi mogel žnjim dokazati kaj drugega, toda moje mnenje je, da imajo sklepi zavezniških sil še večje in obširnejše naklepe.

"Govorice so o nekem mednarodnem sporazumu med zavezniki, dalje se govori, da bodo delali eden z drugim in eden za drugega in ne samo proti Nemčiji, temveč proti celemu ostalemu svetu.

"To je po mojem mnenju prvi korak do velike skupne trgovske in industrijske unije."

Senator Stone je svoja izvajanja polagal na govor, katerega je držal William Morris Hughes, avstraljski ministrski predsednik, v angleškem parlamentu, v katerem je izjavil, da je namen Anglije celo prekmorsko trgovino, česar pa more doseči le potom zavezniške unije, katera se je zdaj že vresničila. Hughes se je baje izrazil, da "bo na ta način v kratkem cel svet na kolenih pred njo".

Senator Lodge iz Massachusettsa, republikanski član omenjenega komiteja, se je s Stone-om strinjal in je tudi predlagal, da bi državni department dobil od centralnih držav informacije, kako stališče nameravajo zavzeti po vojni, in dalje tudi od zavezniških držav vse podrobnosti, ki se tičejo njihovega načrta, Rekel je, da je potrebno, da vedo Združene države nameravanja obeh strani.

V prihodnjih idnch bodo znane vse podrobnosti.

Wilson in Mehika.

Predsednik Wilson je v pondeljek govoril v Detroitu sledeče besede:

"Čuje se, da hoče neka gospoda pomagati Mehiki in sicer pomagati ji hočejo s silo, z orožjem", je rekel Wilson.

"To je dolga, kakor tudi zelo napačna pot, kajti po slučajni vojni bi bila naša dežela v vseh očeh sumljiva in lahko bi se nad njo tudi zgražali.

"Mehika se nas boji, ker misli, da ji mi nočemo pomagati, temveč je osvojiti. In ona je opravičena tako misliti, kajti nekateri gospodje si v resnici žele, da bi jo osvojili in tudi na to delujejo. **Jaz ne bom deloval s temi gospodi, temveč deloval bom z vsemi Amerikanci s tem, da bom poskušal napraviti, da bo Mehika delovala sama zase.** Ako hočemo, da ohranimo svojo čast in zaupanje, moramo rešpektirati neodvisnost Mehike".

Predsednik Wilson je to govoril gotovo zato, ker je prepričan, da je to pravo stališče, ki ga morajo zavzemati Združene države, ki ga mora zavzemati on kot predsednik Združenih držav.

S tem je Wilson zopet pokazal, da mu je na srcu to, da bi Združene države živele v miru in delovale za razvoj sosednjih držav na način, ki ne bi zahteval prelivanja krvi, s pomočjo katerega bi pa imele Združene države tudi velike dobičke.

Dokler bo na čelu držav mož kot je Wilson, ne bo težko obdržati mir, kajti dokler so oni, ki imajo moč delati vojne, zoper vojno, ne bo prelivanja krvi, kljub temu, da se gotovi ljudje — kapitalisti — na vso moč prizadevajo, da bi pripravili Združene države do tega, da bi padle nad Mehiko z vojno in jo osvojile.

Pri tem, da goje te želje, pri tem, da delujejo za izbruh vojne, ne mislijo mogoče na dobrobit Združenih držav, temveč mislijo le na svoje lastne dobičke, ki bi jim jih prinašali mehiški oljneni vrelci in mehiški rudniki ter mehiška zemlja.

Pri tem pa ne pomislijo, da bi moralo vsled tega preliti krina tisoče nedolžnih Amerikancev in Mehikancev: ako pa na to pomislijo, si seveda pri tem mislijo: Kaj nam to mari, samo da se bodo naši kupi bogastva hitreje kopičili!

Predsednik Wilson jim je dal dobro pod nos.

Vsakega pravega ameriškega državljana je dolžnost, da pripomore, da bo sedajni predsednik Wilson še prihodnje štiri leta načeloval mogočni Uniji in jo vodil tako kot jo je dozdaj.

Vojna situacija v Evropi.

(K včerajšnjim poročilom.)

NEMČIJA NA VSEH STRANEH V DEFENZIVI.

To je menda prvič v teku sedajne grozovite evropske vojne, da je Nemčija — in sploh centralne države — v defenzivi.

Nemčija odbija napade na francoski, na angleški, na belgijski, na ruski in na balkanski fronti. Avstrija pa gori v Bukovini in Galiciji ter spodaj na tirolskem in soškem bojišču.

Ravnotako je tudi Turčija v defenzivi; Bolgarija pa miruje in čaka posla, kakoršnega imajo njene zaveznice.

Pač slabo kaže!

Zadnja poročila kažejo, da zavezniška ofenziva ne more biti kos nemškim silam; vsaj v taki meri ne, da bi bil položaj za centralne države kritičen.

Rus pritiska in ima tudi največje uspehe izmed vseh zaveznikov; Francozi napadajo, njih uspehi so malenkostni, toda v primeri z angleškimi velikanski.

Angleška armada, ki je bilo toliko hvale in govorjenja o nji, bi morala imeti vsekakor večje uspehe.

Včerajšnje poročilo z zapadne fronte se glasi, da se je sicer vršilo par bojev, ki so bili tudi hudi, toda položaj se ni veliko izpremenil.

Iz poročila je razvidno, da se zavezniške sile niso posebno trudile, da bi potisnile Nemce nazaj.

Iz tega se da sklepati, da čakajo samo na Ruse, da bodo oni pričeli z odločnimi udarci, nakar bočo sele potem udarili z Zahoda, ko bodo Nemci primorani vsaj del svoje zahodne armade poslati na Vzhod proti Rusu.

To domnevanje nam podpira poročilo, ki je došlo od zanesljive strani, da so tudi Rusi pod vrhovnim poveljstvom francoskega generala Joffre-ja, in še neko drugo, ki je tudi vrjetno, namreč, da je prišlo v Rusijo že večje število angleških vojakov in še več jih je na potu, kot poročajo.

V koliki meri je to mnenje opravičeno, bomo videli v teku prihodnjih dni.

OB SOČI BOBNI.

Italijani poskušajo ob Soči zopet s svojim staronavadnim bombardiranjem kaj doseči, toda Soča je še vedno zvesta naročilu svojega pesnika-preroka.

Na ostalih delih italijanske fronte — pravijo Italijani — se je vršilo več bojev in so imeli celo nekaj uspehov; pripoznajo pa, da je položaj v splošnem pogledu neizpremenjen. — Najbrže jim je zopet nagajalo neugodno vreme.

Z BALKANA.

Poročilo je došlo, da so Francozi že vprizorili prvi napad na bolgarske čete v Macedoniji.

Najbrže se bo v teku najkrajšega časa pričelo tudi tam doli kako praskanje.

Vendar mogoče je, kot smo že zadnjič rekli, da bodo čakali na Romanijo in tudi na rusko udrihanje na severozahodni fronti.

Torej zmaga in usoda zavezniških držav je takorekoč odvisna od Rusov.

Njihova usoda je bila odvisna od Rusov takoj od pričetka vojne; milo usodo jim je naklonila ruska ofenziva in poznejši ruski poraz.

Tako je tudi zdaj upanje, da bodo Rusi s svojimi žrtvami in s svojo neizmerno močjo faktično priborili zmago zavezniških držav. Ako se jim bo to svoječasno pripoznalo, je zdaj seveda še vprašanje.

Tornado pri Dunaju.

Amsterdam, 11. julija. — Iz Dunaja poročajo, da je divjal v Dunajskem Novem mestu in v nekaterih dunajskih predmestjih hud tornado.

Ubito je bilo trideset oseb, par sto pa ranjenih.

Rusi in Turki.

Petrograd, Rusija, 11. junija. — Z ozirom na kavkaško fronto pravi rusko uradno poročilo:

V smeri proti Baibirtu je oddelek naših vojakov zaplenil neko turško strojno puško in pomoril vse turške strelce.

Malo bolj proti jugu smo z naskokom zavzeli močne turške postojanke in vjeli 380 mož, med njimi 30 častnikov.

Mnenje Parižanov o "Deutschlandu".

Pariz, Francija, 11. julija. — Pariško časopisje je svoje članke o nemškem podmorskem čolnu naslovilo z "Le Bluff de Baltimore", v katerih pravijo, da hočejo Nemci le slepiti s tem novim podjetjem svetovno javnost, oziroma, da je to čisto navadno "farbanje".

Slovenski ujetniki v Italiji iščejo svoje znance.

Iščem svojega brata ANTONA STRNADA, ki je nekoč bival v Clevelandu, O., zdaj pa ne vem, kje je. Moj naslov v starem kraju je bil: Frane Strnad, vas Cesta štev. 12, p. Videm-Dobrepolje, Kranjsko. Prosim, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, še rajše bi pa videl, da bi se mi sam javil.

Frane Strnad,
Prigionieri di guerra
(Infanterist),
Ostunidi Lecce,
(12-15—7) Italia.

Rad bi zvedel za naslove sledečih Ložanov (doma iz Loža na Notranjskem): ANTON, ALOJZ, IVAN, JOSIP in JAKOB DROBNIČ. Ako kdo izmed rojakov ve za katerega, prosim, da mi naznani njegov naslov, za kar mu bom nadvse hvaležen. Najrajši bi pa imel, da se mi sami javijo. Moj naslov je:

Franjo Lah,
Prigionieri di guerra,
Appuntato, Pizzighettone,
(12-15—7) Lombardo, Italia.

Rad bi izvedel za LOVRECA SUŠNIK. Doma je iz Černe pri Kamnika. V mesecu marcu pred tremi leti sva skupaj prišli v Trinidad, Colo. Za njegov naslov bi rad izvedel: Ant. Kerznar, Box 121, Enumclaw, Wash

Iščem JOHNA CIMERMAN. Ljubeznjivo ga prosim, da se oglasi Franci Cimerman, 1023 Sloo, Cincinnati, Ohio.

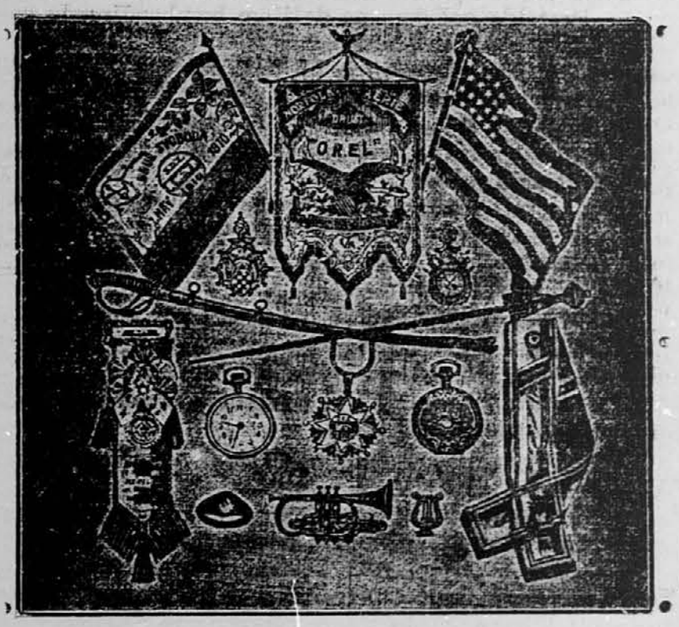

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regalje, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, priveske, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.
Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite poij.
IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa., Box 328.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Z Belokrajine.

Spisal dr. Janko Lokar.

Konec.

V.

KRST.

Otroka nese botra, ki jo spremlja boter, takoj drugi ali še isti dan po porodu v pisani, lepo izrezljani zibki ali kar v nečki na glavi h krstu. Otrok je pokrit na životu z rdečim robcem, na glavi pa z belo pečo, okrašeno z raznobarvnimi, ozkimi traki. Črez sredo je prevezana zibka s širokim, rdečim trakom, zavezanim vrhu zibeli v pentljo. Če pelje pot črez most, mora nesti boter zibko z otrokom na drugo stran vode, da bi se dete ne poščivalo.

Po krstu kreneta boter in botra v gostilno in povabita s seboj cerkovnika. Denar za pijačo da otrokov oče. Boljši botri ga sicer vzamejo, a ga po krstu vrnejo otrokovem očetu, ker plačajo vse iz svojega. V krčmi kupita botra za 20 vinarjev belega kruha in ga polijeta z vinom. Mlada mati ga mora doma pojesti. Kadar prideta botra domov, se prične pojedina. K tej sta povablejna botrova žena in botrin mož, tupatam kaka teta, vedno pa ženska, ki pomaga pri porodu. A izučene babice niso te pomagačice, temveč je navadno v vsaki vasi kaka ženska, ki se razume na porodniški posel. Ako ne utegneta priti botrova žena in botrin mož, neseta po pojedini boter in botra vsak poln robec jedi domov. Jed in pijača sta tudi edino plačilo belokranjskih babic. Le, če so revne, dobe povrh zrnja ali moke.

Črez teden dni prinese botra detetovi materi "pogačo" in zopet črez teden dni botrova žena. Sicer se ne drže strogo tega, da bi morala prinesti botra prva pogača, včasih jo prinese prej tudi botrova žena, kakor se ravno dogovorita botra in botrova žena. Babica in vsak član družine, tudi dekla in hlapec, dobe svoj hlebček, otrokova mati pa velik hleb belega kruha (pogače). Ta je tako velik, da je vreden 3—5 kron. Poleg tega prinese botra (botrova žena) tudi masla, jajec in vina, sama pa dobi nazaj velik kos materine pogače. Vrhutega jo dobro pogoste detetovi starši. Pogačo prineso navadno tudi bližnje sorodnice, tako da jih dobi nekatera mati kar po 6—8. Če živi še mati otročnice, se spomni ta najprej hčere s pogačo.

Svojemu "piljenku" dasta boter in botra črez tri mesece ali pol leta, najmanj pa v teku enega leta "krizelnik", t. j. srajčico ali obleko kot krstno darilce. Če pa umre otrok, preden dobi krizelnik, mu dasta botra v grob venček ali robec. Včasih mu tudi hitro kupita srajčico ali obleko, da ga pokopljejo v njej. Ako bi mu ne dala "krizelnika", bi ju terjal še na onem svetu.

Peti teden gre otročnica v upeljevke, t. j. k maši-upeljevki. Otroka nese babica. Pred upeljevkami ne sme iti mlada mati pod tujo streho, ker pridejo za njo miši in podgane. Če pride kljub temu, so sosede nanjo zelo hude in vržejo po navadi za njo vse smeti, kar jih imajop ri rokah, da ne ostanejo omenjene živali pri hiši, ampak odidejo z otročnico. Omenjenega roka se pa ne drže več natanko. Vsled raznih poslov so primorane iti nekatere v upeljevke že po treh tednih ali celo štirinajstih dneh.

Otročnica čaka v zakristiji duhovnika, ki jo pelje v cerkev. V začetku in na koncu maše ter pri povzdigovanju prižge svečo, ki si jo prinese z doma. Sveča je blagoslovljena in iste vrste (v klopčič spletena in barvasta), kakor jih hranijo pri hiši za slučaj smrti. Večkrat prinesejo tudi samo kos omenjene sveče, zdaj pa opuščajo celo to in jim da sveče cerkovnik, ki jim jo tudi ob imenovanem času prižge. Zato dobi petico, desetico ali pa celo več. Od doma prinesena sveča je bila, oziroma je vedno v košček novega platna zavita.

Dokler pi otrok dva, tri mesece star, ne sme stopiti noben moški v mraku s klobukom na glavi v hišo, ker prinese sicer s seboj mrak in zboli otrok. Klobuk mora pustiti na veži. To je torej čas, ko stopajo si Belokranjci v hiše gologlavi.

Po preteku enega meseca ali tudi pozneje narede botrinje, h kateremu povabijo botre in sorodnike. To je malo ženitovanje, vsaj jedo in pijo ravnotako kot tam. — Brez petja tudi ni botrinja. Vsaka povabljena ženska prinese s seboj jajec, oskubljenih (ali vsaj zaklanih) kokoši, svinjskega mesa, pogače itd. Pred odhodom polo žita na zibko, ki je napravljena, kakor bi šli na krst, boter in botra vsak po dve kroni, včasih pa tudi več. V Poljanah pravijo botriji "kihljanje".

Mladi materi se godi v postelji izborno. Zanjo kuhajo, pozneje tudi pečejo samo najboljše stvari, zlasti, kokoši. Prvi teden je trikrat na dan na maslu z enim ali dvema jajcema pečeno in s čistim kropom prevreto mačkino zelje. V juho si pa narezuje pogače. To jedo tudi kaj raje z jajci ocvrto. Vino, vedno le staro, išče mož često po celi gori, preden dobi pravega. Ob takih prilikah se ne smili denar Belokranjcu.

V postelji leže Belokranjice različno: dva do tri tedne. Nekatere pa vstanejo že po prvem tednu. Skrb za gospodinjstvo jih pripravi do tega, večkrat pa tudi revščina. Šokice leže po pet, iz hiše pa ne gredo po sedem tednov. Pod zglavjem imajo vedno barilček vina, iz katerega prav pridno vlečejo.

Novorojenčke kopljejo Belokranjice samo v vodi, segreti v novih loncih. Če dobi otrok prišče, ga posipljejo z žitom, ki ga smejo porabiti le za kokošjo hrano.

Stališče Vatikana.

Od l. 1870 pa do letos še ni vihrala papeška zastava na kakem parniku.

Zdaj leži v pristanišču Civita Vecchia parnik, ki je last Vatikana; in sicer je v to dovolila italijanska vlada.

Ko je Združena Italija, pod vlado Viktorja Emanuela II. vstanovila vladarsko hišo Savoy, je l. 1870 izgubil rimski papež vso moč.

Postal je prostovoljen jetnik v Vatikanu in kralj je pa napravil svoj dvor v prejšnji papeški palači.

Ker je bilo v prejšnjem kabinetu precej cerkvi lojalnih članov, je dobil papež dovoljenje, da sme imeti svoj lastni parnik; to pa radi tega, ker drugi parniki niso varni za prevažanje raznih papeževih poslancev.

Nemški cesar je obljubil vatikanskemu parniku popolnoma varno plovbo, vsaj toliko, kolikor se tiče nevarnosti od strani nemških pormorskih čolnov. S tem, da je nemški Viljem to obljubil, je napravil to, da to katoliški nemški državljani zdaj še bolj udani nemški vladi.

Parnik bo šel na prvo potovanje proti Južni Ameriki, kamor bo peljal papeževega nuncija, msgr. Bassallo di Torregrosso. — Parnik se bo vstavil v Buenos Aires.

Ladja bo znana kot 'Nuncius' in na obeh straneh prepleskana z belo in rumeno barvo, da jo lahko vsak podmorski čoln že oddaleč razloči.

Papeževa naklonjenost napram Nemčiji.

Zavezniške sile so že večkrat obdolžile Vatikan, da je zelo naklonjen centralnim državam in da ni govora o papeževi nevtralnosti.

Princ von Buelow, bivši nemški diplomatični zastopnik v Vatikanu, je bil še prej predno je bil nemški poslanik v Rimu, v iskrenih prijateljskih odnošajih z vatikanskimi krogi.

Buelowo mnenje je, — tako se govori v Londonu, — da bi se Italijo najbolj kaznovalo, ker je šla v vojno proti Avstriji, s tem, da bi se vstanovilo zopet — vsaj začasno — papeževo državo.

Buelov se je zadnjičas veliko mudil v Švici in imel več sestankov z raznimi cerkvenimi dostojanstveniki.

Sedajni papež Benedikt XV. je že večkrat pokazal, da niso njegove simpatije z zavezniki.

To je pokazal zlasti s tem, ker niti z najmanjšo besedo ni protestiral ali se vsaj zgražal nad navalom Nemčije na Belgijo.

Po Londonu in v drugih zaveznikih glavnih městih krožijo govorice, da so centralne države obljubile papežu začasno vladarsko moč, namreč šele po končani vojni.

Njihov načrt je — tako se govori — napraviti papeža političnega in spirituelnega vladarja nad Palestino. Vstanovili bodo majhno državico, ki bo vseboval tudi Jeruzalem in pristanišče Jafo.

To ozemlje je zelo bogato, katero bi vladal papežev namestnik v njegovem imenu.

Ugledno in dostojno nemško časopisje je že večkrat razpravljalo o bodočem papeškem vladarstvu in ga karakteriziralo kot zelo velike važnosti in vrednosti za Nemčijo.

Časopisje v katoliškem Monakovu in drugod je pisalo v sledečem smislu:

— Upoštevalo se bo, da je sedajni papežev položaj popolnoma nepreneslјiv, kajti znano je, da so morali diplomatični zastopniki v Vatikanu, ki zastopajo države, s katerimi je Italija v vojni, zapustiti svoja mesta. Ali jih je v to prisilila italijanska vlada? Ne; pač pa so bili primorani zapustiti Vatikan, ker so bili primorani iz drugih vzrokov. Italijanska vlada je zadnjičas še celo naklonjena Vatikanu. Diplomati so morali domov, ker sicer bi vladalo med ljudstvom mnenje, da je Vatikan sovražen Italiji in da se v Vatikanu kuje kake spletke.

Diplomatične zveze z Vatikanom.

Angleška vlada je kmalu potem, ko je izbruhnila vojna, poslala v Vatikan izvrstnega diplomata Sir Henry-ja Howarda, katerega je papež sprejel.

Ravnotakrat je tudi Rusija poslala svojega zastopnika, katerega že ni imela v Vatikanu, odkar je ruska vlada zavrnila vatikanske zahteve glede protekcije katoličanov v Rusiji.

Francija nima svojega zastopnika pri papežu, ravnotako tudi nekatere druge katoliške države ne, kot naprimer Španska, ki je že pred vojno pretrgala vse zveze z Vatikanom.

Vojni davki v Avstriji.

Prebivalstvo nobene vojskujoče se države nima tolikšnega bremena radi novih davkov kot ravno avstrijsko.

Vlada je naložila ogromne davke in domače in tuje korporacije, kakor tudi na posameznike.

Domače korporacije morajo plačevati sledeče takse:

Desetodstotne davke morajo plačati na dohodke, ki ne presegajo pet odstotkov investiranega kapitala.

Petnajstodstotne morajo plačati na dohodke, ki presegajo 5 odstotkov investiranega kapitala, toda ne presežejo desetih odstotkov.

Potem je pa še vsak nadaljni petodstotni dohodek obdavčen za pet odstotkov, in to tako dolgo, dokler niso davki petintrideset odstotni.

Tuje korporacije v Avstriji morajo plačati pa sledeče davke:

Od dohodkov od K 2,300 do K 40,600 morajo plačati dvajsetodstotne; od K 81.200 do K 142.100 petindvajsetodstotne; od K 142,100 do 142,000 tridesetodstotne; od K 142,100 do K 203,000 petintridesetodstotne; od nad K 203,000 pa štiridesetodstotne.

Vojnih davkov ni naloženih na dohodke, ki ne presegajo K 2,300; to bodisi pri domačih ali tujih podjetih ali osebah.

Iz tega vidimo, da so davki ogromni in skoro nepreneslјivi.

Kaj pa še bo!?

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Ameriški vojak reportira generalu Pershingu.

Trgovina Zdr. drž. z Južno Ameriko.

Evropska vojna, ki je prinesla človeštvu onostran morja veliko gorja, je prinesla človeštvu tostran veliko dobička in delno blagostanje.

Združene države so tekom sedajne vojne imele velikanske dobičke od trgovine z vojskujočimi se državami, poleg tega so pa trgovine, ki jim jo je ta vojna odprla v deželah, katere so ostale nevtralne, toda ne morejo vsled vojne dobivati dovolj blaga iz dežel, iz katerih so ga dobivale pred vojno.

Letošnje fiskalno leto, ki se je končalo s 30. junijem 1916, je pokazalo, da so imele Združene države za $135,000,000 več trgovine z Južno in Centralno Ameriko kot kdaj poprej.

Razvoj trgovine z Južno in Centralno Ameriko ter Zdr. državami je bil večji kot se je mogoče kdo predstavljal. Do te trgovine je prišlo brez vsakega vsiljevanja, brez vsake reklame ali kaj sličnega.

V omenjenem fiskalnem letu so Združene države prodale za $435,000,000 blaga južno in srednje ameriškim republikam, ki so v panamerički Uniji.

Ako pomislimo, da so bile Zdr. države za to trgovino popolnoma prisiljene in da jim je ta trgovina prišla docela nepričakovano in posili, moramo pripoznati, da je to zelo veliko.

Amerike imajo zdaj gotovino.

Panameriške republike so si zadnjičas tudi zelo opomogle. Tekom prvega leta vojne je bilo v vseh republikah opažati pomanjkanje denarja; kajti ljudstvo je bilo nadvse razburjeno in denar pridrževalo. Zdaj so ljudje mirni in zopet s svojim denarjem razpolagajo.

Trgovina z Južno Ameriko je bila pred vojno zelo otežkočena, toda vsled velike podjetnosti trgovcev v Združenih državah in v južnih republikah se je vsem oviram kmalu odpomogla.

Trgovina z Argentino.

Argentina je kupovala razmeroma veliko manj od ostalega sveta kot druge njene vrstnice. Največ je kupila l. 1913, namreč za $421,000,000. Preteklo leto je pa veliko več eksportirala kot pa importirala; eksportov je imela več za $300,000,000, kar je največ v zgodovini te republike.

Združene države so bile argentinske trgovine prav malo deležne v prejšnjih letih.

Skoro isto je zdaj z republiko Uruguay, vsaj kolikor se tiče Združenih držav.

Obe republiki — Argentina in Uruguay — sta tekom vojne, kakor tudi pred vojno pošiljale v inozemstvo velikansko množino različnega blaga, kot n. pr. mesa in volne, medtem so pa od Zdr. državah kupovale različno blago katerega so deloma že poprej, toda zadnjih 12 mescev je trgovina s tema dvema republikama dosegla rekord.

Eksporti države Uruguay.

Prvo leto vojne je povzročilo, da so se importi v republiko Uruguay zmanjšali na $37,000,000, medtem ko so eksporti še vedno presegali $52,000,000.

Toda l. 1915 so se eksporti v Evropo in v Združene države povečali na $70,290,671.

Iz te številke je razvidno, da so uruguayški eksporti za dvajset miljonov presegli vsak dotedajni rekord.

Importi so se pa l. 1915 še bolj zmanjšali kot so bili 1914; prišli so namreč na $34,000,000.

Združene države so kupile od Uruguaya za deset miljonov, za več kot kdaj poprej.

Leta 1916 se je ta trgovina še brezdvoma povečala, vendar, za koliko zazdaj še ni znano.

Brazilija.

Od Brazilije so Združene države največ kupile l. 1912, namreč za $123,000,000.

V poznejših letih so bile kupčije nekoliko manjše, toda letošnje leto bo gotovo preseglo kupčije od leta 1912.

Sploh je pa v Braziliji še največ prilike za podjetnike Združenih držav.

Chili.

Pred vojno je bila trgovina med Združenim državam in Chili jako neznatna; na visoko stopnjo se je opomogla šele tekom letošnjega fiskalnega leta. Chili Združenim državam zelo malo prodaja, pač pa precej kupuje.

Parnikov primanjkuje.

Ko se je pričela vojna, so se pričele vse južnoameriške republike ozirati proti Združenim državam.

Večjim je prišla kmalu pomoč, kajti imele so več sredstev in Združene države so se zanje tudi bolj zanimale.

Drugače je pa z manjšimi republikami, ki nimajo potrebnih parnikov, katerih nimajo toliko tudi Združene države, da bi vsaj deloma odgovarjale njihovim potrebam.

Trgovina bi bila lahko veliko večja in one male republike v Južni in Severni Ameriki bi se lahko lažje in hitrejše razvijale.

Amerikanci to jako dobro vedo in grade ladje kolikor najhitrejše jim je mogoče, kajti po vojni ne bo več tako, da bodo južnoameriške in srednjeameriške države odvisne od Združenih držav, temveč so bodo zanje trgale tudi druge države.

Podjetniki v Zdr. državah so takoj spočetka vojne pričeli uvidevati kako polje imajo na Jugu in so vsled tega takoj pričeli z delom.

Ameriški podjetniki nočejo imeti samo začasne, temveč trajne trgovine.

Slovo.

Pozvanja zvon, iz sna budi,
zvonenje gre čez mesto,
jaz grem na daljno cesto,
kale smejoče se oči,
devojka ti!

Tako se križajo poti,
tako narazen grejo,
tako radosti mrejo,
ko v srcu tiha bol vzbrsti,
devojka ti!

Samo ljubezni konca ni
in bolj kot kdaj je sveta
in bolj se v venec spleta,
ki vse življenje venča mi,
devojka ti!

Pozvanja zvon, budi, budi,
v daljine grem, v tujine —
Ljubezen moja mine,
ko v grobu srce mi zaspi,
devojka ti!

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No. 2 Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Osebna svoboda.

Louis N. Hammerling.

LXI.

"V poletnem času poslušati glasbo je gotovo zelo neprikladno.

Ako občinstvo ne posluša godbo zategadelj, da se ne zabava, gotovo nima drugega vzroka. Napredek glasbe v tej deželi ne zahteva mogoče večjega znanja o glasbi, temveč večjo množino glasboljubečih ljudi.

To je tisto, v čemer delajo resni in žrtvujoči se propagandisti za ameriško glasbo svoje napake, oziroma vsaj večina jih dela. Njihova podjetja so zaznamenovana z znamenjem kulture in povzdiga, s katerimi se pa navaden človek ne strinja. Ako on išče zabave, ne bo silil v tako, pri kateri se bo vpilo nanj, češ, to je v tvoj dobrobit.

Ako posluša godbo v poletnem času, nima te udobnosti. Nihče ne more pričakovati, da bi bral program. Nihče ne more pričakovati, da bi poslušal, ako se dolgočasi. Po leti se nihče resne ne zanima, nihče se ne briga".

To je nek članek, ki ga je prinesla chicaška "Tribuna", v katerem dobimo idejo, da je ta zabava preveč prisiljena, namreč, kar se tiče značaja in povzdiga.

Iz tega sledi, da zabava ne bi smela imeti ovir in mej, temveč bi se je moralo v vsakem oziru povečevati in razširjati. To se pa ne sme razumeti, da bi bila taka zabava nespodobna oziroma nemoralna. Narava ni nespodobna ali nemoralna in vračanje k naravi nima nobenega vpliva v tej smeri oziroma v tem oziru.

In to je tista točka, ki da povod tozadevni razpravi glede svobode.

Zavedanje se prostosti, to je svobode in neoviranja je menda najboljši element za zabavo.

Ako smo zunaj v naravi in dihamo svež zrak, obenem tudi dihamo zrak svobode; ako slišimo lepo glasbo in se pri tem zabavamo in imamo lepe občutke, mi tudi čutimo svobodo, namreč prosti smo svojih dnevnih skrbi in dela.

Istotako je tudi v ekonomičnem in političnem življenju svoboda glavni element za napredek in užitek v zabavi."

Ponesrečenec.

Zidar je padel z drugega nadstropja, a na srečo je priletel na kup slame. Med tem, ko se je ječaje pobiral, je prihitela iz hiše gospodinja s kozarcem vode.

— Oh, revež, je zaklicala, pokrepčajte se.

Zidar je pogledal v kozarec in vprašal:

— Prosim, s katerega nadstropja bi pa moral pasti, da bi mi dali kozarec vina?

Stara novica.

— Ali ste že slišali? Vsa pisma, ki pridejo iz Rima, odprejo.

— Ni mogoče! Kako pa to?

— Ker bi jih ljudje drugače ne mogli čitati.

Obsodba.

Pretekli mesec je petsto odličnih Amerikancev z lastnoročnimi podpisi izjavilo, da so njihove simpatije s Francijo, Anglijo, Rusijo in Italijo in proti Nemčiji, Avstriji, Turčiji in Bolgariji.

Gotovi ameriški prvaki so poslali tem petstotim Amerikancem polo, katero so brez premislekov podpisali in niso delali nikakih opomb.

Vsebina dotične pole se je glasila, da vsi nižjepodpisani žele, da zmagajo zavezniške države, ker so prepričani, da v slučaju, če bi zmagala Nemčija, ne bi bilo svetu nikdar mogoče se razvijati v civilizaciji in svobodi.

Kdo so ti petstoti Amerikanci? Ali imajo pravico izražati svoje simpatije s to ali ono stranjo? Ali se lahko pravi, da so mnenja teh petstotih mož mnenje ameriškega ljudstva?

Poglejmo, kdo so ti možje!

Tri četrtine jih je višješolskih profesorjev, ki so prišli iz raznih ameriških krogov, katerih stari očetje so bili članovi kakega evropskega naroda, tudi nemškega.

Ti možje so učenjaki, misleci; njihova dolžnost je, da poznajo razmere v svetovni zgodovini; njihova dolžnost je, da študirajo, kakšne posledice bi imelo to ali ono na svetovni razvoj itd.

Ti možje imajo čas, zmožnosti in sredstva, da študirajo.

Ako je kje kak sloj, na katerega mnenja bi se lahko zanesli in rekli, da je to mnenje dotičnega naroda, h kateremu pripada dotični sloj, se moramo gotovo zanesti na učenjake, profesorje in zgodovinarje.

Teh petsto Amerikancev zastopa vse večje ameriške višje šole.

Ko so ti povedali svoje mnenje o centralnih in zaveznikih državah, lahko rečemo, da je potom njih govorila cela ameriška inteligenca.

Mogoče so krivični sodniki in enostranski?

Velika večina teh je študirala na nemških univerzah, potem je poslušala predavanja v Franciji in Angliji.

Vsi ti profesorji in učenjaki ter zgodovinarji nimajo nič zoper nemško deželo, vsi imajo lepe spomine, ki so jih preživeli na nemških univerzah.

Nekateri so bili rojeni v Nemčiji, drugi so samo nemških starišev, kot smo že gori navedli, toda vsi se strinjajo, da stvar Nemčije v sedajni vojni ni pravična in da je ne more nihče zagovarjati.

Obsodba teh petstotih mož je obsodba ameriške inteligence; in ta odločuje.

Skoraj ni mogoče.

Gospod Jazbec se je pomenjkoval s svojo soprogo o neki novi znanki. Sinko ga je pazljivo poslušal.

Gospod Jazbec: Res, prav škoda, da ta žena nima otrok.

Sinko: Ata — morda je pa mandelje.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106. Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Trpljenje značajnega moža.

Dr. Fran Detela.

(Nadaljevanje).

— V gostilnici, — se je obotavljal Hrust — se hočem jaz pravzaprav zabavati, ne govoriti o slovstvenih stvareh. Toda naj bo; jaz pridem. Ampak nekaj bi vas prosil. Vaša povest, kakor sem videl, je dolga, moj čas pa kratek, jako kratek. Napište mi, prosim, kratko vsebino svoje povesti, nekak posnetek, v taki obliki, da ne bo treba mnogo poprav ljati. V tem oziru so nekateri pisatelji zelo zanikarni; a svojega časa človek ni ukradel. Torej na svidenje! Jaz ne bom pozabil priti, vi pa ne pozabite posnetka; jedrnate besede, prosim, nobenih fraz! Sluga!

— Oh, kako bi ga človek udaril! — si je bridko pokimal Ivan, ko se je bil Hrust že izgubil v kavarno. — Časa mu manjka!.. Slepar! Zdaj bo sedel in kvartal do večera. O slovstvenih stvareh nerad govori! Edino pametno, ker nič ne razume. Za značajnega človeka je občevanje s takimi ljudmi muka!

In še enkrat bo moral Ivan vse to prestati, še Pusta bo moral vabiti, in potem pride večerja, — sedmina, višek trpljenja. Ivan se je kesal, da je bil nastopil ta križev pot, da se je bil vdal ničemurni soprogi, ki ne pozna sveta in sodi ljudi po svojem soprogu.

Ni se bil še pomirli, ko je zagledal Pusta. Nehote se je umeknil v stransko ulico, da bi ga ne srečal. A v glavo mu je padlo, da mu to nič ne pomaga; če ne počaka moža sedaj, ga bo moral čakati zvečer; ali ni najboljše, če opravi vse obenem?

— Pogum, Ivan! — si je dejal. — Če te Hrust ni snedel, te tudi Pust ne bo. Če se Pust mene ne boji, čemu bi se jaz njega, ki imam čistejšo vest!

Ivan si je potisnil klobuk na stran, nagubančil čelo in se obrnil. Pust se je bil približal.

Spremljal ga je mlad človek, po obleki soditi tudi literat, a Ivanu neznan.

— Eno besedo, gospod Pust! — je pozdravil Ivan in privzdignil klobuk.

— Prosim, — je dejal Pust. — Gospoda se poznata?

— Jaz poznam gospoda pisatelja že davno, — je dejal spremljevalec.

— To je gospod Čebular, — je razlagal Pust, — sourednik našega lista, sourednik Pravice.

— Jako drago, — je dejal Ivan in se priklonil. — Svojo knjigo vam izročam, gospod Pust!

— Aha, knjigo, — je menil gospod Pust in iztegnil roko. — Lična knjižica, najmlajše dete vašega uma in srca. Prav. In zdaj pričakujete ocene.

— Ugodne ocene, — je dejal podomače Čebular.

— Pravične, — je popravljal Ivan in zardel.

— V Pravici se samo pravično sodi, — se je smejal Čebular.

— Nič se ne bojte, gospod Sok! — je dejal Pust. — Jaz poznam nalogo kritike. Prava kritika mora kazati pisateljem pot, da ne zaidejo, jih opozarjati na vrline, a še bolj na napake, z eno besedo, vzgajati jih mora; zlasti mora pa paziti, da si bralci sami, tako imenovano neuko občinstvo ne bodo lastili sodbe o rečeh, katerih ne umejo. V takem slučaju potegnem jaz vedno s pisateljem, in prav veseli me, če s pretirano hvalo kakšnega manj vrednega dela osuple bralce potegnem.

— Jako ljubo bi mi bilo, — je dejal Ivan, — če bi hoteli priti drevi na večerjo k Zlati kaplji. Gospoda Hrusta sem tudi povabil.

— Čebular, pridi še ti, — je vabil Pust. Ivan je razumel migljaj in povabil še Čebularja in obljubil, da prinese tudi njemu en izvod svoje knjige. Čebular se ni branil ne večerje, ne knjige, češ, da si on nabavlja knjižico slovenskih slovstvenih del in bi neral pogrešal tako krasne knjige in da je vse kaj drugega, če ti pisatelj sam pokloni svojo knjigo, kakor če si jo moraš kupiti.

— Torej na svidenje drevi! — se je poslovil Ivan malodušen in razjarjen nad oblastnim govorjenjem.

— Pameten človek ta Sok! — je dejal Čebular Pustu, ko sta ostala sama. — Svoje dece ne pošilja brez priporočila Bogu na milo med svet. Vesten oče.

— Ena večerja, — je menil Pust, — je mala reč in slaba odškodnina za neslanosti, ki jih moraš brati. Par odstotkov svojih nagrad bi lahko prepuščali pisatelji kritikom.

Ivan pa se je jezil vso pot proti domu.

— Ti ljudje, — si je dejal ogorčen, — si iz mene naravnost norca delajo, naravnost norca delajo. Ali bom mogel verjeti njih hvali, če me bodo hvalili? Ali ne bo hvala novo smešenje?

Doma je povedal ženi, kaj da je bil opravil, in oponesel ji je, kako je ona s svojimi zahtevami ranila njegov ugled.

— Ali se ni vse po sreči izšlo? — se je čudila soproga. — Ivan, ne bodi čudak! Jaz grem takoj naročit večerjo!

— Ničesar ne pojdeš naročat, — je vzkipel Ivan. — Večerje ne bo. Ti ljudje naj bi me nesramno vlekli, in jaz naj bi jih gostil, — jaz za nje plačeval. Tak osel vendar še nisem!

— Ivan, — je pogovarjala gospa, — to vendar ne gre. Kogar si povabil, tega moraš pogostiti. To zahteva najnavadnejša vljudnost. Tako čudaško vedenje bi bila žalitev.

Vse zaman; Ivan se ni dal pregovoriti.

— Če ne moreš, pa pustiva večerjo! — je dejala nazadnje gospa. — Jaz te nočem siliti. Jaz se ne bojim Hrusta ni Pusta nič; — ampak ti jima moraš odpisati, da ne bo večerje, da si se premislil.

— Jaz pisati? Nobene črke več!

— Potem pa srečaj zopet drevi enega in drugega in prekliči vabilo!

Ivan se je zgrabil za glavo, vso polno neprijetnih, burnih misli. Zdelo se mu je, da se zaleti, kamorkoli se obrne.

— To si mi sve ti napletla, — je stokal in tekal po sobi, — vse ti. Oni mene žalijo; jaz naj jim dobrote delim. Ali ni to nespametno?

— Oh, Ivan, ravno svojo premetenost boš pokazal, — je tolažila žena. — Kadar kak kandidat volilcem umazane roke stiska, mu je tudi hudo; a vsak pameten človek pravi, da kandidat ni neumen. Kakšne štiri dni se klanja volilcem, potem pa štiri leta volilci njemu. Tako boš tudi ti spoznal, kako pametno si ravnal. In posebna dobrota tudi taka večerja ni. Jaz bi naročila prekajeno gnjat, kakšno mastno pečenko —

— Da bodo laže pili, kaj ne? — je vzdihnil Ivan.

— Brez nič ni nič — in nazadnje krompirjevo torto. Boš videl, kakšen sad ti bo obrodila ta večerja. Sedaj seješ, v par dneh boš žel. — Ti, Irma iz prvega nadstropja ima tudi novo obleko. Ne verjamem, da bi jo bila plačala. Po šivilji bom izvedela. Prej grem pa še večerjo naročat.

Ko je ostal Ivan sam, se je prepustil svoji bridkosti. Spoznaval je, da je njegovo rabmerje z nesrečno večerjo, s Hrustom, Pustom in Čebularjem z nesrečno večerjo vred precejšen del tistega tragičnega konflikta, tistega navzkrižja z mrzlo realnostjo, ki ne prizanese nobenemu idealnemu človeku.

Da je v tem oziru tudi on trpel, je bilo seveda neprijetno; po drugi plati pa mu je bilo nekako pomirljiv in vzpodbudljiv dokaz blagega, idealnega srca. Tako ni prav vedel, ali je bolj hud ali bolj potolažen, in to mu je budilo novo nejevoljo. Toda kaj! Ali je on kriv teh sitnosti? On se je držal vedno svojih načel; on je bil proti vsakemu pogajanju; ampak žena, žena, ta pogajalka mu je nakopala vse težave na glavo.

— Idealist je vedno nesrečen, — je sklenil in sedel za mizo, da spiše za Hrusta posnetek svoje povesti. No, in kaj je zopet to?

Ali mu je naložil Hrust neprijetno breme ali pa mu je hotel izkazati uslugo? Pravzaprav bi namreč moral ta lenuh sam posneti njegovo povest, a kako bi hlastal, hlastal! Saj mu človek ne more dati kake nežne stvarce v kremplje.

Taka je Ivan pisal in pilil v tolažilni nadi, da se bo vsaj ta del kritike gladko in lepo bral.

— Seveda, z mojim perjem se bo ponašal, — mu je padla pikra misel v glavo. — Vendar boljše, — se je pomiril, — kot da bi svoje umazano obesil na moje ime.

Ko pa je izgotovil svoje delo, se mu je zazdelo, da je pisal pravzaprav sam svojo oceno. Ali ni to smešno in brezznačajno? Svoja hvala se vendar po blatu valja. .. Ali more on še sam sebe spoštovati? In če se ne more, kako ga bodo drugi? Zlasti, ko bo raztrobil njegovo sramoto Hrust, ki — morda zdaj že trobi. Nazaj, nazaj, dokler je že čas!

— Jaz ne pojdem k večerji, — je sklenil razljučen in v znak nepreklicanega sklepa je sezul črevlje in nateknil copate. Imenitno se bo znasil nad temi ljudmi.

Domišljija mu je začela živo slikati, kako se bodo daljšali obrazi, kako pobešali nosovi gostom ki bodo zaman čakali gostitelja. Kako se bodo jezili in kleli; on se bo pa doma smejal. Ivan si je mel roke, in prijetna zloradost mu je ogrejavala dušo. Prav dobre volje je bil, ko se je vrnila soproga.

— Vse je v redu, — je dejala gospa in snemala klobuk. — Irma res še ni plačala svoje obleke. Blagorodnost pa že takšna! Modistka ji ne da nobenega klobuka več na upanje. Ampak, Ivan, da ne pozabim, kadar stopiš iz gostilnice, se dobro zavij v suknjo, da se ne prehladiš. Ko pa prideš domov, obesi suknjo v predsobi na kljuko, da se ne bo vsa spalnica navzela gostilniškega duha, ki ga je tako težko preguati.

— Ga ne bo treba nič preganjati, Vida, — je dejal Ivan vesel. — Jaz namreč ne pojdem.

Vida je ostrmela in ga debelo gledala.

— Ali se zopet šališ? — se je zavzela.

— To ni šala, ampak bridka resnica. Tebi na ljubo, Vida, sem storil jaz že zadosti; zdaj pa se je uprl moj ponos. Črez dan so se ti ljudje nad menoj znašali, zvečer se bom pa jaz nad njimi. Tistega ne bo, ki bi jih gostil. Imenitno jih bom potegnil.

— Jaz pa mislim, — je ugovarjala žena, — da bodo še prav veseli, če bodo sami med seboj. Večerjo moraš na vsak način ti plačati, in večerja jim je gotovo ljubša od tebe. Na tvoje zdravje bodo pili in tebe obirali, ki si jim dal pravico do večerje, dolžnosti, hvaležnosti si jih pa odvezal. Smejali se ti bodo, prepričani, da si se jih zbal.

— Jaz zbal? Teh ljudi? Ravno ker se jih ne bojim, jih hočem razžaliti.

— To bi bil lahko ceneje dosegel. Noben pameten človek ne gosti svojih nasprotnikov in ne žali svojih prijateljev. Ampak kakor tebi drago. Če pa res ne pojdeš k večerji, je najpametnejše, da greš v posteljo; črevlje imaš take že sezute. Jaz pa pojdem gostilničarki povedat, da si ti zbolel; da naj te torej gostje opravičijo.

— Jaz da bi se hlinil in legal! — je porastel Ivan. — Nikdar!

— Ampak, dragi Ivan, če nočeš iti v družbo, ki si jo sam povabil, potem zahteva vendar vljudnost in ozirnost, zahteva tvoj ugled, da zboliš. Če pa nočeš zboleti, potem zahteva tvoj značaj, da ostaneš mož beseda.

— Da, mož beseda hočem ostati, — se je sklonil Ivan pokoncu. — Prinesi mi zopet čevlje! — in moško je vrgel copate z nog. — Naj bo muka še tako kruta; v boju s sovražnimi razmerami se kaže značaj.

Žena mu je pomagala, da se je hitro napravil, mu podala še en izvod njegove knjige in posnetek povesti za Hrusta in mu voščila med vrati dobro zabavo.

— Dobro zabavo! — ji je pikro oponesel Ivan. — Zabavo, ko bi človek Boga hvalil, če bi bilo že vse v kraju. Jaz grem kakor v mesnico.

— Jaz grem vsak dan v mesnico, — se je poslovila soproga.

— Vsak dan v mesnico. Grozno! — se je jezil Ivan, ki ga je med potom obhajalo žalostno spoznavanje, koliko pesniških prenosov in prispodob da bralci najbrž ne razumejo. — Moški so menda boljši, — se je tolažil. — Čudno, da ima Vida semtertja pametne misli. Seveda se vpraša, če so to pravzaprav misli in ne bolj izrazi naravnega nagona.

Ko je stopil Ivan v pivnico, so sedeli že vsi trije gostje za mizo. Da se niso vzdignili njemu v pozdrav, marveč pogledali vsak na svojo uro, je Ivana zabolelo.

(Pride še.)

IZ KRAJA MORMONOV.

Zdravniki so pronašli, da je naš rojak Ivan Jelinič slabokrvn.

KAJ MU JE POMAGALO?

"Vsak dan dobimo več in več dokazov, da je Bolgarski Krvni čaj izvrsten skoro za vsako bolezen, čeprav je bila že zanemarjena", pravi H. H. von Schlick, tovarnar Bolgarskega Krvnega Čaja, ki danzadnem dobiva n akupe zahvalnih pisem od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj povrnil zdravje in komur je naš rojak Ivan Jelinič, P. O. Box 28, Toole, Utah, pisal sledeče:

"Odkar pijem Bolgarski Krvni Čaj, se počutim mnogo bolje. Meni so zdravniki rekli, da sem slabokrven in mi niso mogli pomagati. Zdaj pa čutim, da vsak dan dobim več krvi. Pošljite mi še eno škatljo."

Eno veliko škatuljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja za pet mesecev pošljemo za en dolar kamorkoli:

Marvel Products Co.
9 Marvel Bldg.
Pittsburgh, Pa.

Zemlja, kmetje in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja zadnja ponudba, da morete dobiti te zdolej navedene kose zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spodaj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepšega; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavimo v vrsto katerikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Videl boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dvakrat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelaš 2,500 galonov jagod na aker ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in deželo polno kokoši in jajc. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI - POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS - TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter šole, eno do dve milji narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se nameni pečati s katerokoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tukaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko različnih rastlin z vspehom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suši in bolezni, prebivalci teh krajev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu rojake zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrišča, kot nikjer drugje v Ameriki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tukaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE SO:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en aker izčiščen, aker $25.00.

80 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, aker $25.

120 akrov ravnine, mala hišica, 1 aker čist, aker po $23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, aker po $24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, aker po $32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno vzamem sam v najem ter plačam po $5.00 od akra.

Imam valovite kmetije, deloma čist svet s hišami od $10.00 do $30.00 aker.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati z 5 ali 6% obresti z garancijo, da se svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRAVIM ZA ORATI ZA $7.00 DO $10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šol in železnic. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban čebelar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni junija polovico medu kot popolno plačo.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Mina.

Roman. — Spisal A. P. Ruščić.

(Nadaljevanje).

XXIV.

Solnce je žgalo neizprosno in ljudje so se utrujeni vročine strahopetno skrivali po senčah. Le navadni vozniki in delavci se niso menili za znoj, ki jim je curljal s čela. Koraki sredi ceste so bili težki, obrazi začrneli in mokri lasje sprijeti v močne kite. Pred kavarno je v senci sedela gologlava gospoda, leno čitala časnike in pušila. Dame so bile lahko opravljene s svitlim blagom in pokrite s širokimi slamniki.

Mina je poklicala izvoščka, ki je dremal na kozlu v kostanjevi senci. Njegov obraz je bil zabuhel od pijače in od solnca.

Miroslav je ponosno sedel v kočiji poleg Mine in pušil cigareto. Mina je vrtela na rami solnčnik in elegantno, komaj vidno odzdravljala gospodom, ki so snemali klobuke pred njo. V neki ulici je srečala Kondo v spremstvu mladega človeka. Konda je bil pokrit z visokim belim slamnikom. Ustavil se je na trotoarju, se globoko priklonil in gledal za hitro dirjajočo kočijo. Mina je za hip zardela in se z gnusom obrnila v drugo stran. Miroslav tega ni zapazil; gledal je trudne delavce, ki so na cesti kopali dolg kanal.

"Glejte, kakšni reveži!" je rekel Mini, kažoč na polnage delavce, od katerih je kapal pot curkoma. Vihteli so težke krampe in lopate po kakor kamen trdi cesti. Nadzorniki so stali ob kraju v senci in se trudili premagati zaspanec. Pod košatim kostanjem je stal mirno policist, opirajoč se na sabljo in prestopajoč z ene noge na drugo.

"Tam pije nekdo žganje", je pripomnil Miroslav.

Star, upognjen delavec je pil iz male steklenice umazano tekočino.

"Izvošček je zavil v široko ulico. Slaščičarji so ponujali sladoled, klicoč:

"Gelatti!... Sladoled!..."

Mimo je pridrdral tramvaj z ubitim zvoncem in truden kondukter se je zadaj naslanjal na ograjo, ne meneč se, ali vstopi kdo v prazen voz ali ne.

Kočija je sedaj drdrala po kamenitem tlaku in kmalu se je ustavila pred kolodvorskim poslopjem.

Pred kolodvorom se je drenjala množica. V dolgi vrsti so stali na solncu hrvatski delavci s svojo obilno prtljago. Tudi žene z otroci so bile vmes. Čakali so na agenta, ki jih ima spraviti v Ameriko. Dali so mu skoraj ves svoj denar in bili pripravljeni na dolgo pot. Z njimi se je ravnalo kot z mrtvim blagom, ki ga naložé na voz. Kadar se komu zljubi, pa odpravi to blago v smrdeč voz v omejen prostor, kjer se prične novo trpljenje.

Mina in Miroslav sta kupila vozne listke in nemudoma odšla na peron. Iz restavracije prvega razreda je s šumom prišlo nekaj gospodov. Med njimi se je nahajal tudi Carlutti. Ko jo je zagledal, je šel naravnost k nji, ne da bi se poslovil od svoje družbe.

"Torej odhajaš? In kdaj prideš zopet?" je vprašal hlastno, in ko je poleg nje zagledal Miroslava, ga je zvedavo ogledoval. Ta je bil v zadregi, kaj naj začne. Carlutti pa je nadaljeval:

"Pol ure sem že tu. Mislil sem, da greš... Jutri se menda že vrneš? In kdo je ta gospod poleg tebe?"

Mina se je domislila, da Miroslava še ni predstavila. Zardela je v vidni zadregi. Storila je to sedaj in mrmrala nekaj besedi predse v opravičbo.

Carlutti se je ljubeznivo nasmehnil, ko je rekla Mina o Miroslavu, da je to njen stari znanec izza otroških let, nekak daljni sorodnik... Zardela je zopet, ko se je spomnila male laži, a takoj je malomarno zamahnila s solnčnikom.

"Vi torej spremite gospo?" se je obrnil Carlutti do Miroslava.

"Da, gospod! Na njeno izrecno željo."

Carlutti je imel Miroslava še za nekakega otroka in ni videl v njem nič nevarnega.

Ta "stari znanec" in "daljni sorodnik" je prvi hip užalil Miroslava, ker je smatral to malo laž za prezirljivost svoje mlade osebe. Kar pa je videl Carluttijev ljubeznjivi nasmeh, se je premislil in spoznal v Minini laži veliko previdnost.

"Ta nacifran bedak!" je mislil Miroslav natihoma. "Jaz sem ljubil Mino že, ko še ni vedel, da živi. Pravzaprav bi moral jaz biti ljubosumen!" Toda kmalu je izpreviđel svojo slabost in zato je postal njegov obraz nenavadno pobit in skesan.

Medtem so se premikali železniški vozovi semtertja. Iz ravno prišlega brzovlaka so gledali radovedni potniki in opazovali ljudi, šetajoče po peronu.

Mina je težko čakala svojega vlaka. Miroslav je sedel na bližnjo klop ob zidu. Poleg njega je sedel jetičen človek s kratko, redko brado in po kmetiško opravljen. Poleg je stala debela in močna kmetica s korbo v roki. Jetičen človek je neprestano pokašljeval in pljuval predse na tla.

"Kam ste namenjeni?" je vprašal radovedni Miroslav kmetico.

"Domov!" mu je govorila z jezgrovitim glasom.

"Ali ste bili zdravniku?"

Jetičen človek se je ozel s svojimi debelimi očmi v Miroslava.

"To je moj mož! Jetičen je menda. Bil je v bolnišnici in sedaj so mi pisali, naj pridem ponj. Ne vem, če bo kaj z njim!"

Ženska je govorila glasno, da so jo slišali tudi vsi okolo stoječi ljudje. Vsi so se pomilovalno ozirali v bolnika. Tega pa je očividno bilo sram in pobesil je oči.

"Huda je ta bolezen! To traja že leto dni, a mislim, da ne bo več dolgo", je nadaljevala ženska, gledajoča v moža, ki je imel žalosten, obupan obraz.

Miroslav ga je radovedno opazoval. Nakrat pa se je spomnil, da je jetika nalezljiva. Zato je vstal.

"Vi boste zelo žalostni, če umre!" je pripomnil Miroslav.

Kmetica se je obrnila v stran in rekla:

"Vdove so res zapuščena bitja!"

Zmigala je z rameni. Po daljšem molku je pristavila:

"Moža dobiti sicer ni težko. Samo da ima ženska kaj pod palcem!"

Zasmejala se je široko in pokazala Miroslavu svoje močne zobe. Miroslav vsega tega ni umel zadostno, zato se je nasmehnil tudi sam.

V tem hipu je pridrvel zaželjeni vlak. Uradniki, sluge, postreščki so se rinili med ljudmi, nastala je velika gneča. Eni so izstopali iz vozov, drugi vstopali. Nalagali so prtljago na vozičke in jo odvažali.

Carlutti se je od Mine prisrčno poslovil in celo Miroslavu je stisnil roko. Vstopila sta v kupe drugega razreda. V kupeju je bilo soparno in Mina je odložila slamnik. Miroslav je gledal skozi okno na ljudi. Videl je jetičnega človeka, katerega je podpirala žena, sileča ga, naj se požuri.

Bolnik se je Miroslavu močno zasmilil in pripovedoval je Mini o njem, kar je poprej slišal. Mina je je radovedno ozirala za njim, in ko se je vlak začel premikati, je z robcem pozdravila Carluttija, ki je široko stoječ na peronu vihtel klobuk v roki.

XXV.

Sama sta bila v kupeju. Vlak je hitel po ravnini. Mimo so plavale hiše, napol skrite v zelenju, travniki, gozdovi in železniške čuvajnice. Čuvaji so bili sključeni in imeli zardele oči. Tupatam je stala pred čuvajnico ženska z rdečo zastavico v rokah.

Ko sta Mina in Miroslav pozabila usmiljenja nad jetičnim človekom, sta si pogledala v oči in se pričela smejati.

"Neumnež, čemu se smeješ?" je vprašala ona.

"A čemu ti?" je odvrnil on naglo in se naslonil na njena ramena.

Ona se je oklenila z desnico njegovega vratu. Nepremično sta zrla skozi okno. Vožnja se je obema dozdevala lepa. Oči so odpočivale na zelenih tratah, iz katerih je puhtela vročina. Kmetje so grabili pokošeno in posušeno seno, nalagali je na vozove in živina se je leno branila mrčesa. Neka notranja zadovoljnost se je rodila ob pogledu na to mirno življenje, ki ni kipelo in vriskalo, ampak je spominjalo na šolo in naivne pravljice, ki jih je svoje dni razlagal učitelj. Okna so bila odprta in prijeten prepih se je lovil okolu glav, igral se z lasmi in hladil mokro čelo. Miroslav se je napol vlegel, zakopal svojo mlado glavo med njena kolena in mižal. Mina se je igrala z njegovimi dolgimi kodri, ki so spominjali na nekdanjega otroka. V ti otroški glavi so se hitro podile misli, druga za drugo. Premišljeval je o sebi in drugih, ki jih je ljubil.

"Ali ljubiš Carluttija?" je vprašal nenadoma. Sedaj jo je tikal.

To vprašanje je bilo za hip nepričakovano in ni spadalo v domačo zeleno barvo zemlje, ki je na široko ležala zunaj. Mina se je smehljala.

"Zakaj vprašuješ?" je rekla, očividno, da govori Miroslav o tem.

"Radoveden sem zelo!"

"Tako?" se je čudila. Nato se je tresla od smeha.

Miroslava pa je to jezilo. Videl se je ta trenotek brezpomembnega in zelo majhnega. Žalost nad tem spoznanjem mu je zvabila solzo v oko.

"Ljubim te in pravico imam do tebe!" je zakričal togotno in si obrisal solzo.

Mino je začel ta prizor zabavati. Šalila se je z njim.

"Neumnež! Otrok si še in ne pojmiš ljubezni. Ti me imaš samo rad — nič več!"

Miroslav je te pikro izgovorjene besede zelo zameril. Mislil si je, da ravna Mina ravno tako z njim, kakor tepec Carlutti. On je zgolj igrača, s katero se Mina igra, samo nekak predmet, katerega se zaluča v kot, kadar postane preveč vsakdanji, dolgočasen. A vendar je bil on blazno zaljubljen v to žensko, za katero bi brez vsakega premišljavanja žrtvoval sam sebe in vse.

"Zakaj me mučiš tako zelo?" je skoraj jokal.

Mina je imela nogi še vedno oprti na sosednji sedež, tako, da je njeno široko krilo ležalo na tleh in se polagoma dvigalo. Strastno se je oklenil njenih močnih nog.

Njej je deček, ki je klečal pred njo, ugajal. Ženskemu samoljubju je ta odkrita ljubezen, ta vdanost nepopisno ugajala.

"Ti še zblazniš!" je rekla mrzlo. "Kaj bo vendar še iz tebe, deček?"

Poudarjala je zadnjo besedo. On tega ni opazil, vedno je še klečal pred njo, se oklepal njenih nog, a misli so mu bile pretirane, obupne in otroške.

"Vstani in hodi!" se je šalila iznova, ko jo je še vedno pritiskal k sebi. "Ali so se ti tla tako priljubila, da nočeš sedeti poleg mene na blazini?"

Nevedoč, ali naj se smeje, ali pa naj ostane žalosten, se je ozrl v njen prešerni obraz. Njegov pogled je bil poln hvaležnosti. Ni se premaknil z mesta, oklepal se je še krepkeje njenih nog. Mlada kri je brezobzirno divjala in on sam ni bil toliko močan, da bi se uprl strasti. Premlado je še bilo njegovo telo. Z rokama je objemal njeno telo.

"Kaj ti vendar pride na misel?" je dejala mrko in ga odrinila od sebe. Zavila se je tesno v krilo in sedla v kot. Tudi on je vstal in roki sta se mu močno tresli.

"Ljubi me!" je nadaljeval razburjeno in tresoč se vzbujene strasti. Sedel je tik nje, tako, da je čutila njegovo razburjenost.

Mini je postalo neprijetno, zato je molčala in nepremično gledala skozi okno. Pričela sta se ruvati. Miroslav je težko sopel, a Minin obraz je postal bled kot zid.

"Proč! Bodi pameten, prosim te!"

On je molčal, objemal jo je trdno okrog pasu in poljubljal na lice. Ona se je branila, a ko ji je bilo dovolj, ga je krčevito prijela, dvignila in ga trdno posadila na sosednji sedež. Oba sta močno močno hropla, srpo gledajoča drug v drugega. Ko ga je Mina posadila na sosednjo klop, se je nehote prezirljivo nasmehnila, a on je nem obsedel z brezizraznimi očmi. Umolknila sta popolnoma in Miroslav je, oprt na kolena, mučno strmel v tla. Prvi trenotek je bilo Mini žal, da ga je tako osmešila, toda obenem ji je ugajala njena telesna moč, katere doslej sama še ni poznala. Laskalo ji je, da je ta vrtoglavi deček v njo tako silno zaljubljen in pa to, da ga nadkriljuje. Čutila se je zmagovalko.

Zunaj se je medtem nenadoma stemnilo. Oblaki so prepregli nebo. Zagrmelo je in zablisnilo. S polja so bežali ljudje, vozniki so kakor obsedeni divje udrihali po živini, ki je razdivjana bila s kopiti po sežgani zemlji. V vetru se je gibalo drevje in pripogibalo žito.

Mina je zaprla okno. Miroslav je še vedno nepremično sedel na odkazanem mu sedežu. Ko ga je Mina zopet pogledala, se ji je zasmilil njegov obupani, razžalostni obraz. Prijela ga je za brado in mu dvignila počasi glavo. Ozrl se je v njo. Njegove oči so bile velike in brezizrazne. Spoznala je, da se je njegova kri umirila. Da ga pomiri še bolj, ga je poljubila na čelo.

"Ljubče kmoj!" je rekla prilizljivo ter skrila njegovo glavico v svoje krilo. "Smatrala sem te vedno za razumnega dečka!"

On je ves drhtel.

"Ljubim te neizmerno!" je mrmral in skril obraz v njeno naročje. Tako sta mirovala. Ko je zopet dvignil glavo, se je blaženo smehljal. "Ti si tako dobra!" je rekel. "Nikdar me ne zapustiš!"

"Nikoli!" je odvrnila razmišljeno. "Glej, kako se nebo bliska!"

Blisk je šinil mimo oken, da je obema zastala v strahu sapa. Treščilo je, kakor bi se razparalo nebo. Vsul se je dež. Med bliskom in srditim gromom je sigurno drdral vlak preko polja. Tam daleč v sredi travnika se je pomikal voz sena. Na vrhu voza je čepela ženska v kričeče rdeči bluzi. Mož v beli srajci je skakal pred parom vpreženih volov, kričal je in z rokama vihtel po zraku.

Obema se je zdel ta prizor smešen in smejala sta se nehote tuji nezgodi. Ko so se njune oči srečale, sta se stisnila drug k drugemu, kakor bratec in sestrica.

Obema se je zdaj dozdevala njuna čista ljubezen nebeško lepa.

(Dalje prihodnjič).

VABILO
na
VELIKI PIKNIK,
katerega prirede
SKUPNA SLOV. DRUŠTVA
v Cambria City, Pa.,
v nedeljo dne 16. julija 1916
na slov. zemlji v Morrellville, Pa.
Pričetek ob 1. uri popoldan.
Vstopnina za moške 25¢, dame so vstopnine proste.

Tempotom vljudno vabimo vsa društva iz Johnstowna in okolice ter vse rojake in rojakinje, da se omenjeni dan vdeleže naše veselice oziroma piknika. Za dobro postrežbo in fino zabavo bo skrbel za to izvoljeni odbor.

Članom društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstownu, Pa., naznanjam, da se bo vršila prihodnja seja dne 16. julija dopoldan ob 9. uri. Seja je zato preložena, ker bode popoldan piknik. Tako je bilo sklenjeno pri zadnji redni seji.

Gregor Hreščak,
tajnik dr. sv. Cirila in Metoda.
(12-13—7)

NAZNANILO.
JUGOSLOVANSKI DELAVSKI TAMBURAŠKI ZBOR
v Brooklynu, N. Y.,
priredi
VESELICO
v soboto dne 22. julija 1916
v prostorih g. Leo Štruklja, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn.
Vstopnina 15 centov za osebo.
Začetek ob 8. uri zvečer.

Tempotom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje ter vsa društva iz Greater New Yorka, da se te naše veselice polnoštevilno vdeleže. Za vsestransko zabavo bo dobro preskrbljeno.

Torej na veselo svidenje dne 22. julija!
(12,18,20—7) Odbor.

OPOMIN.

Tempotom opozorim vse one, ki mi že čez leto dni dolgujejo na hrani, ker jaz zdaj potrebujem, sem bolan. Ako ne store do 15. avgusta, potem sem jih primoran v listih obelodaniti s polnim imenom in tudi navesti njih rojstni kraj. Torej vpoštevajte!

Joseph Burkelca,
Box 15, Black Diamond, Wash.
(12-14—7)

Kje je moja prijateljica HELENA SMOLE? Sedaj se nahaja nekje v Clevelandu. Pred enim letom je prišla z menoj na parniku "Rotterdam". Prosim jo, da se mi javi, ali pa če kdo ve za nje naslov, da ga mi naznani. Mary Povše, 340 E. 13. St., New York, N. Y.

†
NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je po kratki in mučni bolezni dne 7. julija ob 5. uri zvečer preminula hčerka oz. sestra

IDA ŠTOVANJA.

Tempotom se zahvaljujemo vsem, ki so se vdeležili pogreba in ki so nas obiskali za časa bolezni, posebno se zahvaljujemo rodbini Johna Kramar in botri Vaupotich za darovane vence in Johnu Lenarčič.

Žalujoči:
Anton in Mary Štovanja, starši.
Angela, sestra.
Cleveland, Ohio.

†
NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, znancem in prijateljem bodi znano, da je podlegel dolgi in težki bolezni ljubljeni soprog

FRANK ZOBEC.

Pokojnik je bil doma iz Dolenje vasi pri Ribnici, kjer zapušča očeta, mater in tri sestre. V Ameriki je bival 17 let. V Minnesoti zapušča dva brata, Antona in Adolfa. Njegov pogreb se je vršil v ponedeljek 26. junija.

Prisrčna hvala vsem, ki so mu v dolgi in hudi bolezni stali na strani in ga tolažili, kakor tudi vsem onim, ki so se vdeležili pogreba in darovali vence. Hvala tudi obema dr. sv. Vida za skazano sočutje, za vdeležbo pri pogrebu in za darovane vence; hvala tudi družinam Vehovec, Vokač in drugim vdeležencem. Bog plati njih dobro delo!

Žalujoči:
Antonija Zobec, poprej Stupar.
Anton, Marija, Vitus in Rihard Stupar.
2907 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR, ROJAKI!

Na dan praznika proglašenja neodvisnosti (4. julija) je bila blagoslovljena slovenska cerkev v New Yorku. Ob tej priliki sem večkrat fotografiral sprevod, cerkev in občinstvo, ki se je vdeležilo slavnosti. Če kdo izmed rojakov želi imeti kako sliko v spomin, mu jih napravim, kolikor zahteva, po sledečih cenah:

6 razglednic dveh vrst za 25¢. Potem lahko napravim 4 različne slike v velikosti 10×12. Na eni sliki je videti notrajnost cerkve, na drugi ospredje cerkve z občinstvom, na tretji en del sprevoda z jahači in na četrti članstvo newyorških društev z zastavami, in sicer ravno pred slovensko cerkvijo. Te slike so po 50¢ komad, tri skupaj pa samo $1.20.

Kdor želi imeti kako sliko v spomin, naj pošlje potrebno svoto ter napiše natančen naslov in pove, katere slike želi imeti in jaz mu jih bom takoj poslal po pošti poštnine prosto.

Pisma naslovite na:
Alois Škrabar,
424 E. 9. St., New York, N. Y.
(8-19—7)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Gaishek.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: Joseph Jeraj.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh.
Barberton, O. in okolica: Math Kramar.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše in Louis Balant.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Suhor.
Export, Pa.: Frank Trebetz.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben in Math. Kamin.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvasnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peternel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blažich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Aug. Collander.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin in Martin Kos in John Stampfel.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

MLAD FANT,

dobro izurjen v mesarski obrti in v pisavi, dobi stalno delo; dobra plača za sposobnega delavca. Oglasi se naj: 6124 Glass Avenue, Cleveland, Ohio. (11-12—7)

Kje je JOHN FRANCEKOVIČ? Njegovo rokodelstvo je mizarstvo in poleg tega pa jako dobro igra na harmoniko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — May Sterman, 1519 Kentucky Ave., Sheboygan, Wis.
(11-13—7)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

POZOR, SLOV. FARMARJI
v bližini New Yorka!

Zadnji čas nas je že več rojakov vprašalo, ako bi hotel vzeti kak slovenski farmar v okolici New Yorka kako slovensko družino na počitnice in koliko bi računal na teden od vsake osebe za hrano in stanovanje ter sploh za vso preskrbo. Pošljite natančna pojasnila na:

Uredništvo Glas Naroda,
82 Cortlandt St., New York, N.Y.
(11-13—7)

INDIJANSKA REZERVACIJA

v Colville, Wash., je odprta za naseljevanje. Vlečenje se vrši 27. julija. Okrog 400,000 akrov. Zemlja za sadjerejo, poljedelstvo, mlekorejo in živinorejo. Natančna mapa s popisom in pojasnilom s poštnino vred stane $1.00. Vojaki, mornarji (ali njih vdove) civilne ali španske vojne se lahko uknjižijo pri agentih. Na zahtevo vam pošljemo tozadevne listine, ako naznanite, kje ste služili.

Smith & McCrea,
Eagle Bldg., Spokane, Wash.
(12-6—17-7)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim rojakom naznanjamo, da smo odprli novo zlatarsko trgovino na 6120 St. Clair Ave., Cleveland, O. Naše podjetje je inkorporirano po postavah države Ohio, je pod posebnim nadzorstvom, ter je vsaka špekulacija ali goljufija nemogoča; sicer je naše prvo in edino slovensko zlatarsko podjetje inkorporirano v Združenih državah.

Dasi je tvrdka nova, vendar pa so ustanovitelji iste znani rojakom širom Amerike že mnogo let.

Priporoamo se za nakup zlatnine, srebrnine, žepnih in stenskih ur, i. t. d. Pri nas bode vsaka ura, predno se jo da iz rok, natančno regulirana in preiskušena. Posebna 20letna praksa v popravi ur in zlatnine v starem kraju in Ameriki. Priznanja in pohvalo imamo ne samo od rojakov, temveč tudi od drugorodcev. Ne bomo se bahali, temveč prinesite ali pošljite pokvarjeno uro, zlatnino ali grafofon, ter se prepričajte.

Naša posebnost je novi govorilni stroji ali grafofoni, pri katerih ni potreba menjati igle, nadalje plošče v vseh jezikih.

Posebno znižane cene za tekoči mesec, to pa zato, da se z rojaki čim več seznanimo.

Toraj, ako potrebujete kaj v zlatarskem ali grafofonskem oddelku, pridite ali pa pišite, da se seznanimo in se prepričate.

Naslov trgovine:
THE WILLIAM SITTER Co.
6120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Wm. Sitter, predsednik, J. Prostor, tajnik, J. Popetnik, podpredsednik.

Rojaki naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državah.

ZASTONJ MOŽEM

50,000 KNJIŽIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico. V tej knjižici lahko čitate, kako se možje, ki trpijo na bolezni kot je zastrupljena kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni, naduha, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini v želodcu, povračanju hrane, bljuvanju, žolčnem riganju, nečistem jeziku, smrdljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju, nervoznosti, razdraženosti in slabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi volje, grameljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepadenosti? Ti simptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniške pomoči in nasveta. Naša knjižica, katera se lahko imenuje kažipot k zdravju, vsebuje dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga k zdravju, moči in kreposti.

Pošljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S.902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.
Ime .....
Naslov .....

EVGEN SUE:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

43 (Nadaljevanje).

— Pusti, pusti — je jecal Goloroki — tvoja navodila so mi predobro znana. — Stopi sem Cepsija, da ti bom povedal, kaj mi je na srcu.

Cepsija, ki je medtem neprestano opazovala Moroka, je stopila k svojemu ljubimcu rekoč:

— Revček, le pomiri se.... še vse bo dobro.... Ti ne veš kako mi je težko. — Vrjemi mi, da ne boš umrl....

— Da že nisem umrl, se moram tebi zahvaliti. — Toda vedi, da se dandanašnji ne gode več čudeži.... Ne vem, zakaj bi bil ravno jaz izjema.. Ti si bila vedno pridna in edinole ko sem bil s teboj, sem bil srečen. — Razen tebe, Cepsija, nisem ljubil nobenega človeka. — Hvala ti za vse, kar si mi storila dobrega....

Iz oči so mu privrele solze.

— Smrt me bo rešila groznih muk. — Daj mi še enkrat roko, Cepsija.

Ona mu pa ni ponudila roke.... in Jakob jo je ves začuden gledal.

— Dekle, kaj pa je s teboj? — je zahropel. — Ali si prelomila prisego? — Ali si živela pošteno ali nepošteno? — Ali si prelomila prisego, ali je nisi? — Govori!

Ona je zajokala ter s tem pripoznala, da ni držala prisege.

To pripoznanje je strašno delovalo nanj. — Kljub temu, da je bil zelo slab, se je vendar dvignil, prijel je deklico za rame in jo začel tresti.

— Povej, ali si živela s kom drugim?

Ker še ni hotela odgovoriti, je potegnil izza pasu nož in jo hotel zaklati. — Toda trenutek zatem se je sesedel in nož mu je padel iz roke.

— Jakob, eno besedo, samo eno besedo. — Jakob, delala sem, kruh sem služila zase in za svojo sestro, ki je še večja revica kot sem jaz. — Poglej, kakšna sem! — Poglej, kako sem oblečena!

— Spravite vendar to žensko vstran! — je kričal Morok. — Če bo še nekaj časa tukaj, bo moj prijatelj gotovo umrl.

Nekateri so se že odpravljali domov. — Ona je dvignila roke in vzkliknila:

— Ljudje božji, pomagajte mi, da ga bom odnesla vstran. — Vstran od tega človeka, ki ga je pred šestimi tedni dal zapreti in ki ga je zdaj zopet rešil. — Ta človek zasleduje mene in njega.

Jakob je ležal na tleh. — Silni krči so mu vili telo. — Umrl je prej, predno so privedli zdravnika. — Umrl je prvi Rennepontovih dedičev, umrl je v naročju dekleta, katera mu je kot kraljica Bahanal sladila življenje.

Zunaj je nastalo kričanje.

Nini-Molin je stopil k vratom in vprašal mimogredoče:

— Kaj pa je?

— Nekega čarovnika so zopet dobili in ga vlečejo k Seini.... Ta je že tretji.

Komaj je možak izpregovoril te besede, se je s trga Notre Dame zaslišalo strašno kričanje.

Morok se je stresel. — Veselje, ki ga je čutil po smrti Golorokega v svojem srcu, se je mahoma izpremenilo v grozo.

Strela božja — je zajecal. — Kaj mi pomaga, če sem spravil Golorokega s sveta? Zdaj bodo usmrtili onega, kateri me je hotel za ta čin plačati. — Abbe Aigrigny kriči.

Morok je planil brez pokrivala na cesto.

Tretje poglavje.

ZASTRUPLJEVALEC.

V neki gostilni na Rue de Calandre je bil prišel Orjak in čakal pri kozarcu vina svojega prijatelja Moroka. — Ko je iskala krčmarica drobiž, se je Orjak nevede dotaknil neke posode na ognjišču.

Ženska je videla to kretnjo in je strahoma vprašala:

— Kaj ste hoteli vreči v posodo?

Gosta, ki sta sedela v ozadju, so skoraj naenkrat vzkliknila:

— Zastrupljevalec! Zastrupljevalec!

V gostilni je nastal nemir, vsivprek so začeli kričati.

— Na stražnico ž njim! — Zastrupiti nas je hotel.

Orjak je prišel v vsako roko en stol in začel mlatiti po gostih. — Z veliko težavo se mu je posrečilo priti na cesto.

Za njim se je udrla velikanska množica ljudi in neprestano kričala: — Zastrupljevalec!

Ko je dospel na trg Notre Dame, se je naslonil na obzidje in se začel braniti. — Kdor je prišel v njegovo bližino, vsak je omahnil po tleh.

Toda napadalcev je bilo veliko preveč. — Nekaj časa se je branil, vedno hujši udarci so padali nanj in slednjič je ves okrvavljen telebnil na tla.

— Pustite ga! — To ni nikak zastruljevalec! — To je Orjak. — Ali ga ne poznate?

Mož, ki je govoril te besede, je bil abbe Aigrigny.

— Vi ste odgovorni za njegovo nesrečo! — Vi, ki ste ga ubili..

Tem besedam je sledilo divje kričanje. — Kaj? — Ali si ti njegov znanec? — Ako se poznate, si tudi ti zastruljevalec.

Aigrigny se jim je hotel izviti. — Pri tem je pa padla iz njegove suknje mala zelena steklenica in se zakotalila Orjaku pod noge.

— Poglejte ga, strup ima pri sebi, strup!

Abbeja je zgabilo deset ali dvajset močnih pesti.

— Smrt morilcem! — Smrt zastruljevalcem!

Pobrali so steklenico in mu jo molili pod nos.

— Hej,kaj je pa to? — Ali ni to strup?

— Ne, to ni strup — je jecal pater.

— Kaj pa je, če ni strup?

— Jaz vendar nisem zastruljevalec.

— Ako ni strup, izpij!

— Kaj bom pil? — je jecal abbe. — To je navaden špirit.

— Strup je! — Noče piti — so kričali.

Začeli so ga suvati in pretepati. — Čutil je, kako ga zapuščajo moči, pokleknil je in začel prositi s povzdignjenimi rokami milosti.

Tedaj so se za njim odprla vrata Notredamske katedrale, močna roka ga je prijela za suknjo in ga potegnila v cerkev.

Bil je Gabriel.

— Milost, bratje! — Bodite ljudje, bodite pravični!

Njegove besede so imele tak upliv, da so za par trenutkov vsi utihnili.

Nek razcapan možki je pristopil k Gabrielu rekoč:

— Dajte nam zastrupljevalca! — Ako nam ga ne daste, bomo šli sami ponj! — Ti ljudje so nam zastrupili vodo in vsled tega je izbruhnila bolezen. — Zanje ni nobene milosti.

— Bratje, mož se je zatekel v varstvo svete cerkve. — Kdor njemu kaj žalega stori, se pregreši proti božjim postavam.

— Nikar ne čenčaj. — Mi se ne bojimo ne Boga ne hudiča. — Če ga ne daš, bomo šli sami ponj.

— Psa, ki nam je zastrupil vodnjake, moramo dobiti.

— Proč ž njim! — so začeli kričati nekateri. — Ti, ki si ga potegnil v cerkev, si ravno tak kakor on.

— Naprej! Naprej!

Gabriel je stal še nekaj časa na pragu, potem je pa začel omahovati in je slednjič omahnil na tla.

Množica se je preko njega vsula v cerkev.

Tedaj se je pa nekaj čudnega pripetilo.

Znočilo se je.

Samo pred Najsvetejšim je gorelo par svetilk.

Vsi stranski prostori so bili temni. V cerkvi je vladala taka svečana samota, da so se vsi napadalci zdrznili in da jim je upitje zamrlo na ustnicah.

Zdelo se je, kot da bi se bali svojega lastnega odmeva. — Nehote so se spomnili svoje mladosti, onih dni, katere so preživeli v tem svetem prostoru. — Začeli so hoditi po prstih in namesto kričanja je prihajalo iz njihovih ust komaj slišno šepetanje.

Na koru so se oglasile orglje. — Najprej komaj slišno, potem pa vedno močnejše in slednjič so mogočni akordi napolnili ves prostor. — Vsi so padli na kolena, nobeden med njimi ni imel suhih oči.

Tedaj se je bil abbe zopet zavedel. — Mislil je da sanja. — Še malo prej je videl divje obraze svojih napadelcev, zdaj se je pa ta množica mahoma pomirila, zdaj kleči in sklanja glave.

Par trenutkov pozneje se je odpeljal Gabriel v kočiji. — Poleg njega je pol ležal pol sedel abbe Aigrigny, ki je bil med tem zopet izgubil zavest.

(Dalje prihodnjič).

POZOR!

HIPNOTIZEM

Iella je vsekod animirana knjiga, kakršne le zmaže Slovenec. Kdor jo bo naročil, jo bo s užitkom prebral in dobil vpogled v vsemogočne tu me v stari domovini, marikateri stvari, o katerih dotlej he slutil ni.

Knjiga ima preko sto strani, opremljena je s dvanajstimi kromimi slikami. V njej so natančna navodila za hipnotizmanje, v njej so nadalje pojasnjeni pojavi, katere znanstva navedeni človek za nenavadne.

Stane 60 centov. Tri knjige $1.50.

Ono, ki ni s njo zadovoljen, naj jo vrne in dobil bo denar nazaj.

Naročajte pri:

"SLOVENSKA KNJIGARNA", P. O. Box 1411, New York, N. Y.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST NEW YORK, N Y

MOLITVENIKI:	
Rajski glasovi, elegantni vez s zapono	—.70
Rajski Glasovi, v usnje vez.	$1.20
Rajski Glasovi, v platno ves.	—.45
POUČNE KNJIGE:	
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Hitri računar	—.40
Pesmarica, nagrobnica	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov.-angl in angl.-slov. slovar	—.50
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Zgodba sv. pisma	—.60
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:	
Božični darovi	—.15
Don Kižot	—.20
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubač, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Jaromil	—.20
Jerusalemski romar	—.45
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. svezek	—.80
Mlinarjev Janez	—.45
Na jutrovem	—.30
Na raskrižnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavlika	—.20
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.20
Revolucija na Portugalskem	—.20
Srečolovec	—.20
Streles	—.20
Sv. Notburga	—.20
Titanik	—.30
Trojka, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zves.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, ves.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.70
SPILMANOVE POVESTI:	
1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.20
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
11. zv. Edeča in bela vrtnica	—.20
12. zv. Prisega huronskega glavarja	—.20
15. zv. Angelj sužnjev	—.20
RAZGLEDNICE:	
Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.20
Z slikami mesta New Yorka po	—.20
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.25
ZEMLJEVIDI:	
Združenih držav mali	—.10
veliki	—.20
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Voju zastenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia za vsak drugih držav po	—.20
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.20
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je prilo žiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

POTREBUJEMO

200 mož za rezanje kemičnega lesa. $1.50 od klaftre. Ravnina in lep gozd. Potrebujemo takoj 6 ali 8 boardingbossov.

Ward & Guncheon,
Norwich, McKean Co., Pa.
(11-22—7)

IŠČE SE GOZDARJE

Za delati drva; $1.35 od klaftre za rezati kemični les.

Za lupljenje; najboljša plača. Ko preneha sezija, je dovolj dela od kosa ali pa v kempah.

Za izdelovanje cedra; največja plača od kosa za rezati logse, stebre, trame, švelarje itd.

Za splošno delo v gozdu; najvišja plača. Stalno delo skozi celo leto.

I. STEPHENSON CO., Trustees,
(11—7 v d) Wells, Mich.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo "Glas Naroda".

Dr. LORENZ,

Specialist moških bolezni.

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

641 Penn Av. II. nadst. na ulico.

Uradne ure: dnevno od 9. dopoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

Denarne pošiljatve za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nam denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila ostanejo v štirih tednih kreasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moškim kreasni brki in brada in nobode odpadali in osivali. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v enaih dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, turu, kraste in grinte, potne noge kurje očesa, oziebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za 25'00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljam zastonj.

JACOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

$1

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne mogle ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral — —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širjo krščemsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte je pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.